

SARDAR PATEL UNIVERSITY
FACULTY OF ARTS
B.A (ARTS) EXTERNAL PROGRAMME
TY B.A EXTERNAL
(WITH EFFECT FROM: JUNE 2020-2021)

STRUCTURE AND SYLLABUS BASED ON UGC GUIDELINES B.A. ARTS-EXTERNAL PROGRAMME

Course Type	Course Code	Course Title	Theory	Exam Du. in Hrs	Passing / Total
Ability Enhancement Compulsory	TYBAENG300	General English	Theory	3	40/100
Skill Enhancement Compulsory: (Any One)	TYBAECO300	Economic Essay & Economic of Cooperation	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ300	ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ(લિટરરી જર્નાલિઝમ)	Theory	3	40/100
	TYBAHIN300	રચનાત્મક લેખન, સૈદ્ધાંતિક પક્ષ અને વ્યાવહારિક પક્ષ	Theory	3	40/100
	TYBASAN300	Mruchhakatikam (Anka :1 to 10) Shudrak and Nibandh	Theory	3	40/100
	TYBAAEC300	Applied English for Communication	Theory	3	40/100
	નોંધ:- જે વિદ્યાર્થીએ SY BA માં Compulsory વિષય પસંદ કરેલ છે, તેજ વિષય TY BA માં Skill Enhancement Compulsory રહેશે.				
Core Course Compulsory Subject					
Economics	TYBAECO301	Micro Economics and Macro Economics	Theory	3	40/100
	TYBAECO302	International Trade	Theory	3	40/100
	TYBAECO303	Economics of Entrepreneurship & Public Finance	Theory	3	40/100
	TYBAECO304	History of Economic Thought – I & II	Theory	3	40/100
	TYBAECO305	Managerial Economics & Agriculture Economics	Theory	3	40/100
	TYBAECO306	Survey Methods & Development and Environmental Economics	Theory	3	40/100
English Literature.	TYBAENG301	History of English Literature from 1550 to 1750 (The Elizabethan Age to the Neo-classical Age)	Theory	3	40/100
	TYBAENG302	History of English Literature from 1750 to 1900 (The Age of Dr. Johnson to the Victorian Age)	Theory	3	40/100
	TYBAENG303	History of English Literature from 1914 to 2000 (The Modern Age and the Post-modern Age)	Theory	3	40/100
	TYBAENG304	Literature in Translation	Theory	3	40/100
	TYBAENG305	Criticism	Theory	3	40/100
	TYBAENG306	Phonetics, Phonology and Practical Criticism	Theory	3	40/100
Gujarati Literature.	TYBAGUJ301	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ302	‘સાપનાભારા’ (એકાંકી સંગ્રહ) - ઉમાશંકર જોશી અને ‘મિથ્યાભિમાન’ (નાટક) - દલપતરામ	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ303	‘પૂર્વાલાપ’ (કાવ્યસંગ્રહ) - ‘કાન્ત’ અને ‘કેટલાંક કાવ્યો’ (સુન્દરમ) સંપા: નિરંજન ભગત	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ304	અપઠિત (અનસીન)	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ305	સાહિત્ય વિવેચનનાં સિક્કાંતો	Theory	3	40/100
	TYBAGUJ306	ભાષા વિજ્ઞાન	Theory	3	40/100
Hindi Literature.	TYBAHIN301	પ્રાચીન અને મધ્યકાલીન કાવ્ય	Theory	3	40/100
	TYBAHIN302	હિન્દી નાટક અને એકાંકી	Theory	3	40/100
	TYBAHIN303	ભારતીય લોક સાહિત્ય	Theory	3	40/100
	TYBAHIN304	હિન્દી ભાષા અને વ્યાકરણ	Theory	3	40/100
	TYBAHIN305	ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય સિદ્ધાંત, આલોચના ઓર વાદ	Theory	3	40/100
	TYBAHIN306	પત્રકારિતા અને પ્રાયોજનમૂલક હિન્દી	Theory	3	40/100

Course Type	Course Code	Course Title	Theory	Exam Du. in Hrs	Passing / Total
Sanskrit Literature.	TYBASAN301	Vedantsar of Sadanand Sarsvati and Isha-Ken Upanishada	Theory	3	40/100
	TYBASAN302	Tarksangrah of Annam bhatt and Sankhyakarika	Theory	3	40/100
	TYBASAN303	Bhashavigyan, Sangyaprakranm of Bhattoji Dikshita and Karakprakaran of Bhattoji Dikshita	Theory	3	40/100
	TYBASAN304	Abhinavvaidikpathavali and Stotrashahity Parichay-Sankaracharya & Shivmahima Stotra of Pushdanta	Theory	3	40/100
	TYBASAN305	Pratigyayaugandhrayanam of Bhasa & Shrimadbhagvad Geeta of Maharshi Vyasa	Theory	3	40/100
	TYBASAN306	Sanskrit vyakarana (Subant, Tigant, Krudant, Sandhi) & Arthavbodh and Naishidhcharitam – (Prathm Sarga) of Shreeharsh	Theory	3	40/100
નોંધ:- SY BA માં જે વિષય પસંદ કરેલ છે, તેમાંથી જ ઉપર મુજબ TY BA માં Core Course TY BA માં પસંદ કરવાના રહેશે.					
Total					320/800

Note:- TYBA = Third Year Bachelor of Arts, ENG = e.g Subject, 300= e.g Course Paper Number.

ABILITY ENHANCEMENT COMPULSORY SUBJECT		SY B.A. EXTERNAL
TYBAENG300	GENERAL ENGLISH	40/100
નોંધ:-TY BA માં Ability Enhancement Compulsory (ફરજિયાત) અભ્યાસ કરવાનો રહેશે.		

➤ Text: Tale Sails: English Coursebook for College Students: Macmillan

The following chapters are prescribed.

1. *The Night Train at Deoli* by Ruskin Bond
2. *The Fly* by Katherine Mansfield
3. *Living or Dead?* by Rabindranath Tagore
4. *Little Girls Wiser than Men* by Leo Tolstoy
5. *The Letter* by Dhumketu
6. *Grief* by Anton Chekov
7. *The Last Show* by Paul Zacharia
8. *The Diamond Necklace* by Guy de Maupassant

➤ **Grammar Section:**

1. Vocabulary
2. Phrasal Verbs
3. Modal Auxiliaries
4. Reading Comprehension
5. Paragraph Writing
6. Resume / CV Writing

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO301	
SUBJECT	Micro Economics and Macro Economics	40/100
યુનિટ-૧ પૂર્ણ હરિફાઈ	UNIT:6 <u>Consumption Function</u>	
૧.૧ પૂર્ણ હરિફાઈનો ખ્યાલ અને અર્થ	6.1 Psychological Law of Consumption	

<p>૧.૨ પૂર્ણ હરિફાઈના લક્ષણો</p> <p>૧.૩ શુદ્ધ હરિફાઈ અને પૂર્ણ હરિફાઈ – સમતુલાની સામાન્ય શરતો</p> <p>૧.૪ પૂર્ણ હરિફાઈમાં પેઢી અને ઉદ્યોગોની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલા</p>	<p>6.2 Types of Propensity to Consume</p> <p>6.2.1 Average Propensity to Consume (APC)</p> <p>6.2.2 Marginal Propensity to Consume (MPC)</p> <p>6.3 Concept of Saving</p> <p>6.4 Concept of Propensity to Save / Saving Function</p> <p>6.4.1 Average Propensity to Save (APS)</p> <p>6.4.2 Marginal Propensity to Save (MPS)</p> <p>6.5 Factors affecting Propensity to consume</p> <p>6.6 Importance of Propensity to consume</p>
<p>યુનિટ-૨ ઈજારો</p> <p>૨.૧ ઈજારાનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૨.૨ ઈજારાના પ્રકારો અને લક્ષણો</p> <p>૨.૩ ઈજારામાં વધતાં જતાં ખર્ચ અને ઘટતાં જતાં ખર્ચમાં પેઢીની સમતુલા</p> <p>૨.૪ ઈજારાની આર્થિક અસરો (લાભાલાભ)</p> <p>૨.૫ કિંમત ભેદભાવનો અર્થ, પ્રકારો તે ક્યારે શક્ય અને નફાકારક બને? કિંમત ભેદભાવ અને સમતુલા</p>	<p>Unit : 7 Theories of Employment</p> <p>7.1 Concept of Employment and Full Employment</p> <p>7.2 Classical Theory of Employment and Criticism against Classical Theory by Keynes</p> <p>7.3 Keynesian Theory of Income and Employment</p> <p>7.4 Theory of Effective Demand (C+I and 45°)</p>
<p>યુનિટ-૩ દ્રિસ્તક ઈજારો અને અલ્પહસ્તક ઈજારો</p> <p>૩.૧ દ્રિસ્તક ઈજારો અને અલ્પહસ્તક ઈજારોનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૩.૨ દ્રિસ્તક ઈજારો અને અલ્પહસ્તક ઈજારાના લક્ષણો</p> <p>૩.૩ માર્શલ અને એજવર્થનું મોડેલ</p> <p>૩.૪ અલ્પહસ્તક ઈજારાના પ્રકારો</p> <p>૩.૫ અલ્પહસ્તક ઈજારામાં કિંમત નિર્ધારણ</p> <p>૩.૬ ખાંચાવાળી માંગ રેખા</p> <p>૩.૭ ભાવ નેતૃત્વ</p> <p>૩.૮ સંપૂર્ણ જોડાણ</p>	<p>Unit : 8 Inflation, Multiplier and Investment Function</p> <p>8.1 Philips Curve</p> <p>8.2 Depreciation : Meaning, Causes, Economic Effects and Remedies</p> <p>8.3 Meaning of multiplier - Leakages of Multipliers- Limitations of Multiplier</p> <p>8.4 Theory of Acceleration</p> <p>8.5 Marginal efficiency of capital- Factors effecting marginal efficiency of capital</p>
<p>યુનિટ-૪ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈ</p> <p>૪.૧ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૪.૨ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈના લક્ષણો</p> <p>૪.૩ ઈજારાયુક્ત હરિફાઈમાં પેઢીની અને જૂથની ટૂંકાગાળાની અને લાંબાગાળાની સમતુલા</p> <p>૪.૪ વેચાણ ખર્ચનો અર્થ</p> <p>૪.૫ વેચાણ કરચ અને ઉત્પાદન ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત</p> <p>૪.૬ વેચાણ ખર્ચની માંગ રેખા પરની અસરો</p>	<p>Unit : 9 Economic Stability Policy</p> <p>9.1 Arguments of against and favor of Monetary Policy</p> <p>9.2 Evaluation of Monetary Policy,</p> <p>9.3 Time legs of Supply of Money,</p> <p>9.4 Law of Supply of Money and its Limitation</p> <p>9.5 Classical Economist Approach,</p> <p>9.6 Merits and Demerits of Balanced Budget</p>
<p>યુનિટ-૫ સમઉત્પાદન રેખા</p> <p>૫.૧ સમઉત્પાદન રેખાનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૫.૨ સમઉત્પાદન રેખાના લક્ષણો</p> <p>૫.૩ ઉત્પાદનની સમતુલા</p>	<p>Unit : 10 Money</p> <p>10.1 Nature and Signification of money</p> <p>10.2 Money is Illusion</p> <p>10.3 Money is a veil</p> <p>10.4 Money is liquid assets</p> <p>10.5 Money As a wealth</p> <p>10.6 High powered Money</p> <p>10.7 Money and other assets</p>

Reference Books:

1. 'Macro Economics and Monetary Theory of Money', Popular Prakashan, Surat
2. Macro Economic Analysis :Nirav Prakashan
3. Macro Economics, New Popular Prakashan, Surat

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO302	
SUBJECT	International Trade	40/100
<p>યુનિટ-૧ આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર</p> <p>૧.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧.૨ આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૧.૩ આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર વચ્ચે સમાનતા</p> <p>૧.૪ આંતરિક અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર વચ્ચે તફાવત</p> <p>૧.૫ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત</p> <p>૧.૫.૧ પ્રો. રિકાર્ડોનો તુલનાત્મક ખર્ચ તફાવતનો સિદ્ધાંત</p> <p>૧.૫.૨ પ્રો. હેકચર ઓહલીનનો સિદ્ધાંત</p>	<p>યુનિટ-૬ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના લાભ અને લાભનું માપન</p> <p>૬.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૬.૨ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના (નિરપેક્ષ) લાભ</p> <p>૬.૩ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારની શરતો (સાપેક્ષ લાભ)</p> <p>૬.૪ વેપારની શરતોનો અર્થ અને ગણતરી</p> <p>૬.૫ આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારનો પ્રશિષ્ટ સિદ્ધાંત</p> <p>૬.૬ વેપારની શરતોનાં વિવિધ પ્રકારો</p> <p>૬.૭ વેપારની શરતોને અસર કરતાં પરિબલો</p>	
<p>યુનિટ-૨ ભારતનો આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર</p> <p>૨.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૨.૨ ભારતનો આંતરરાષ્ટ્રીય વેપારના ઐતિહાસિક વલણો</p> <p>૨.૨.૧ સ્વાતંત્ર્ય પૂર્વે</p> <p>૨.૨.૨ સ્વાતંત્ર્ય બાદ</p> <p>૨.૨.૩ આયોજનકાળ દરમિયાન</p> <p>૨.૩ વેપારના કદમાં થયેલાં પરિવર્તનો</p> <p>૨.૪ વેપારની દિશામાં થયેલાં પરિવર્તનો</p> <p>૨.૫ વેપારના સ્વરૂપ અને બંધારણમાં થયેલાં પરિવર્તનો</p>	<p>યુનિટ-૭ વેપાર તુલા અને લેણદેણ તુલા</p> <p>૭.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૭.૨ વેપાર તુલા અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૭.૩ લેણદેણ તુલા અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૭.૪ લેણદેણ તુલાના લક્ષણો</p> <p>૭.૫ લેણદેણ તુલાનું વર્ગીકરણ</p> <p>૭.૬ લેણદેણ તુલામાં ખાદ્યનાં કારણો</p> <p>૭.૭ લેણદેણ તુલામાં સમતોલન</p> <p>૭.૭.૧ ભાવ પરિવર્તન દ્વારા</p> <p>૭.૭.૨ આવક પરિવર્તન દ્વારા</p> <p>૭.૭.૩ વહીવટી પગલાંઓ દ્વારા</p>	
<p>યુનિટ-૩ વિનિમય અંકુશ</p> <p>૩.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૩.૨ વિનિમય અંકુશનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૩.૩ વિનિમય અંકુશના હેતુઓ</p> <p>૩.૪ વિનિમય અંકુશની પદ્ધતિઓ</p>	<p>યુનિટ-૮ વિનિમય દર</p> <p>૮.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૮.૨ વિનિમય દરનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૮.૩ વિનિમય દરનો સમખરીદ શક્તિનો સિદ્ધાંત</p> <p>૮.૪ વિનિમય દરનો માંગ અને પુરવઠાનો સિદ્ધાંત</p>	
<p>યુનિટ-૪ વેપારની નીતિઓ</p> <p>૪.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૪.૨ મુક્ત વેપાર નીતિ : અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૪.૩ મુક્ત વેપાર નીતિના લાભ - ગેરલાભ</p> <p>૪.૪ સંરક્ષણ નીતિ : અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૪.૫ સંરક્ષણ નીતિ શા માટે? (સંરક્ષણ નીતિ તરફેણની દલીલો)</p> <p>૪.૬ સંરક્ષણ નીતિના ગેરલાભો</p> <p>૪.૭ મુક્ત વેપાર અને સંરક્ષણ નીતિની તુલનાત્મક સમીક્ષા</p> <p>૪.૮ સંરક્ષણની કાર્યપદ્ધતિ</p>	<p>યુનિટ-૯ આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતા</p> <p>૯.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૯.૨ આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતાનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૯.૩ આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતાના નિર્ધારક પરિબલો</p> <p>૯.૪ આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતાની સમસ્યાનું સ્વરૂપ</p> <p>૯.૫ આંતરરાષ્ટ્રીય તરલતાની સમસ્યાનો પરિચય આપતાં પરિબલો</p>	
<p>યુનિટ-૫ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળ</p> <p>૫.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૫.૨ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળનો ખ્યાલ</p> <p>૫.૩ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળના હેતુઓ</p> <p>૫.૪ આંતરરાષ્ટ્રીય નાણાં ભંડોળના કાર્યો</p> <p>૫.૫ ગેટ</p>	<p>યુનિટ-૧૦ વિશ્વ વેપાર સંગઠન અને ભારત</p> <p>૧૦.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧૦.૨ વિશ્વ વેપાર સંગઠન અને ભારત</p> <p>૧૦.૩ વૈશ્વિકીકરણ અને તેનો ભારત પર પ્રભાવ</p>	

Reference Books:

૧. પ્રિ. આર.સી. પટેલ, આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર, ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૨. ડૉ. રાકેશ એ. જોશી, આંતરરાષ્ટ્રીય અર્થશાસ્ત્ર, રાજકોટ

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO303	
SUBJECT	Economics of Entrepreneurship & Public Finance	40/100
<p>યુનિટ-૧ <u>ઉદ્યોગ સાહસિક અને ઉદ્યોગ સાહસિકતા : પરિચયાત્મક વિશ્લેષણ</u></p> <p>૧.૧ પ્રસ્તાવના ૧.૨ ઉદ્યોગ સાહસિકનો અર્થ અને વ્યાખ્યા ૧.૩ ઉદ્યોગ સાહસિકતાનો ખ્યાલ, અર્થ અને વ્યાખ્યા ૧.૪ ઉદ્યોગ સાહસિકતાનાં લક્ષણો ૧.૫ ઉદ્યોગ સાહસિકોના પ્રકારો ૧.૬ ઉદ્યોગ સાહસિકોના ગુણો ૧.૭ ઉદ્યોગ સાહસિકના કાર્યો</p>	<p>યુનિટ-૬ <u>કરવેરા</u></p> <p>૬.૧ પ્રસ્તાવના ૬.૨ કરવેરાનો ખ્યાલ અને અર્થ ૬.૩ પ્રત્યક્ષ કરવેરા અને પરોક્ષ કરવેરા ૬.૪ કરવેરાનું વર્ગીકરણ ૬.૫ કરાઘાત ૬.૬ કરસંપાત ૬.૭ કરસંપાત અસર કરતાં પરિબળો ૬.૮ આવકવેરો ૬.૯ સંપતિવેરો ૬.૧૦ જી.એસ.ટી.</p>	
<p>યુનિટ-૨ <u>ઉદ્યોગ સાહસિકતા માટે નું પર્યાવરણ</u></p> <p>૨.૧ પ્રસ્તાવના ૨.૨ ઉદ્યોગ સાહસિકતા માટે નું પર્યાવરણ ૨.૩ ઉદ્યોગ સાહસિકતા અને સામાજિક પર્યાવરણ ૨.૪ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકસાવવાના કાર્યક્રમો અંતર્ગત મહત્વની સંસ્થાઓ</p>	<p>યુનિટ-૭ <u>જાહેર ખર્ચ</u></p> <p>૭.૧ પ્રસ્તાવના ૭.૨ જાહેર ખર્ચનો અર્થ ૭.૩ જાહેર ખર્ચ વધવાનાં કારણો ૭.૪ એડોલ્ફ વાગ્નરનો રાજ્ય ની પ્રવૃત્તિનો સિદ્ધાંત ૭.૫ જાહેર ખર્ચ અને ખાનગી ખર્ચ વચ્ચેનો તફાવત ૭.૬ જાહેર ખર્ચની અસરો ૭.૬.૧ જાહેર ખર્ચની ઉત્પાદન પરની અસરો ૭.૬.૨ જાહેર ખર્ચની વહેંચણી પરની અસરો ૭.૬.૩ જાહેર ખર્ચની રોજગારી પરની અસરો</p>	
<p>યુનિટ-૩ <u>ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમ</u></p> <p>૩.૧ પ્રસ્તાવના ૩.૨ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમનો અર્થ ૩.૩ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમના હેતુઓ ૩.૪ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમના લક્ષણો ૩.૫ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમના પ્રકારો ૩.૬ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમનું મહત્વ ૩.૭ ઉદ્યોગ સાહસિકતા વિકાસ કાર્યક્રમની સમસ્યાઓ</p>	<p>યુનિટ-૮ <u>જાહેર વસ્તુનો સિદ્ધાંત</u></p> <p>૮.૧ પ્રસ્તાવના ૮.૨ જાહેર વસ્તુના પુરવઠામાં બજારતંત્રની નિષ્ફળતા અને તેના કારણો ૮.૩ જાહેર વસ્તુ અને ખાનગી વસ્તુ વચ્ચેનો તફાવત ૮.૪ જાહેર વસ્તુનો સિદ્ધાંત ૮.૫ જાહેર વસ્તુઓનું સિદ્ધાંતિક અર્થશાસ્ત્રીય વિશ્લેષણ</p>	
<p>યુનિટ-૪ <u>ઉદ્યોગ સાહસિકતાના સિદ્ધાંતો</u></p> <p>૪.૧ પ્રસ્તાવના ૪.૨ ઉદ્યોગ સાહસિકતાનો આર્થિક સિદ્ધાંત ૪.૨.૧ માર્ક કેસન, હાર્વે લેબિન્સટાઈન, શુમ્પીટર, એફ.એચ.નાઈટ, કિઝનર</p>	<p>યુનિટ-૯ <u>જાહેર દેવું</u></p> <p>૯.૧ પ્રસ્તાવના ૯.૨ જાહેર દેવાનો ખ્યાલ અને અર્થ ૯.૩ જાહેર દેવાના પ્રકારો ૯.૪ જાહેર દેવાની અસરો</p>	

<p>૪.૩ ઉદ્યોગ સાહસિકતાનો સામાજિક સિદ્ધાંત</p> <p>૪.૩.૧ એફ.ડબલ્યુ. યુંગ,મેક્ષ વેબર,થોમસ કોચરન, બી એફ. હોઝલીઝ, સ્ટોક</p> <p>૪.૪ ઉદ્યોગ સાહસિકતાનો મનોવૈજ્ઞાનિક સિદ્ધાંત</p> <p>૪.૪.૧ ડેવિડ મેકલેલેન્ડ, હેગન</p>	<p>૯.૫ જાહેર દેવાનો બોજો</p>
<p>યુનિટ-૫ ભારતમાં ગ્રામીણક્ષેત્રે ખેતીનું મહત્વ</p> <p>૫.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૫.૨ ભારતમાં ખેત આધારિત ઉદ્યોગોની જરૂરિયાત</p> <p>૫.૩ ખાદ્ય રૂપાંતરિત ઉદ્યોગો</p> <p>૫.૪ ૧૯૯૧ પહેલાંની સાહસિક નીતિઓ</p> <p>૫.૫ ૧૯૯૧ પછીની સાહસિક નીતિઓ</p>	<p>યુનિટ-૧૦ સરકારના આવકના સાધનો</p> <p>૧૦.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧૦.૨ સ્થાનિક સરકારના આવકના સાધનો</p> <p>૧૦.૩ રાજ્યના આવકના સાધનો</p> <p>૧૦.૪ કેન્દ્ર સરકારની આવકના સાધનો</p> <p>૧૦.૫ ખાનગીકરણ અને વિનીવેશનો ખ્યાલ અને મહત્વ</p> <p>૧૦.૬ નવું બજેટ</p>

Reference Books:

૧. પ્રો. મહેશ પી. ભટ્ટ, જાહેર વિત્તવ્યવસ્થાના સિદ્ધાંતો, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય, તૃતીય આવૃત્તિ, ૨૦૦૧.
૨. પ્રો. મહેશ પી. ભટ્ટ, જાહેર અર્થશાસ્ત્ર, ક્રિએટિવ પ્રકાશન, વેરાવળ

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO304	
SUBJECT	History of Economic Thought – I & II	40/100
<p>યુનિટ-૧ આર્થિક વિચારોનો ઇતિહાસ</p> <p>૧.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧.૨ આર્થિક વિચારનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૧.૩ આર્થિક વિચારોના ઇતિહાસની પદ્ધતિઓ</p> <p>૧.૩.૧ કાળક્રમમાં પદ્ધતિ</p> <p>૧.૩.૨ વિચારનુસાર પદ્ધતિ</p> <p>૧.૪ આર્થિક વિચારોનાં ઇતિહાસના અભ્યાસનું મહત્વ</p>	<p>યુનિટ-૬ પ્રો. આલ્ફ્રેડ માર્શલ</p> <p>૬.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૬.૨ જીવન પરિચય</p> <p>૬.૩ માર્શલના સામાન્ય આર્થિક વિચારો</p>	
<p>યુનિટ-૨ વ્યાપારવાદ</p> <p>૨.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૨.૨ વ્યાપારવાદનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૨.૩ વ્યાપારવાદના ઉદ્ભવનાં કારણો</p> <p>૨.૪ વ્યાપારવાદના પતનનાં કારણો</p> <p>૨.૫ વ્યાપારવાદની ટીકાઓ</p>	<p>યુનિટ-૭ કાર્લ માર્ક્સ અને જે.બી.સે</p> <p>૭.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૭.૨ કાર્લ માર્ક્સનો જીવન પરિચય</p> <p>૭.૩ શ્રમ મૂલ્યનો સિદ્ધાંત</p> <p>૭.૪ મૂડીવાદના પતનના કારણો</p> <p>૭.૫ જે.બી.સે નો જીવન પરિચય</p> <p>૭.૬ જે.બી.સે નો બજાર નો નિયમ</p>	
<p>યુનિટ-૩ પ્રકૃતિવાદ</p> <p>૩.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૩.૨ પ્રકૃતિવાદનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૩.૩ પ્રકૃતિવાદ ઉદ્ભવનાં કારણો</p> <p>૩.૪ ચોખ્ખું ઉત્પાદન</p> <p>૩.૫ સંપત્તિનું પરિચલન</p> <p>૩.૬ એક કર પદ્ધતિ</p>	<p>યુનિટ-૮ જે.એમ.કેઈન્સ</p> <p>૮.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૮.૨ જે.એમ.કેઈન્સનો જીવન પરિચય</p> <p>૮.૩ જે.એમ.કેઈન્સના વિચારોની લાક્ષણિકતા</p> <p>૮.૪ જે.એમ.કેઈન્સના પ્રશિષ્ટ વિચાર શ્રેણી વિરુદ્ધના ક્રાંતિકારી આર્થિક વિચાર</p>	
<p>યુનિટ-૪ એડમ સ્મિથ અને જે.એસ.મિલ</p> <p>૪.૧ પ્રસ્તાવના</p>	<p>યુનિટ-૯ ભારતીય આર્થિક વિચારો</p> <p>૯.૧ પ્રસ્તાવના</p>	

૪.૨ એડમ સ્મિથનો જીવન પરિચય ૪.૩ શ્રમવિભાજનનો અર્થ ૪.૪ શ્રમવિભાજનના ફાયદા અને ગેરફાયદા ૪.૫ સ્વેરવિહાર નીતિ ૪.૬ જે.એસ.મિલનો જીવન પરિચય ૪.૭ જે.એસ.મિલના પ્રશિષ્ટ આર્થિક વિચારોની તરફેણનીદલીલો ૪.૮ વ્યક્તિ નિષ્ઠ સમાજવાદી કાર્યક્રમ	૯.૨ કૌટિલ્યના આર્થિક વિચારો ૯.૩ દાદાભાઈ નવરોજીના આર્થિક વિચારો ૯.૪ ગાંધીજીના આર્થિક વિચારો
યુનિટ-૫ <u>વસ્તીના સિદ્ધાંતો</u> ૫.૧ પ્રસ્તાવના ૫.૨ માલ્થસનો વસ્તીનો સિદ્ધાંત ૫.૩ ઇષ્ટતમ વસ્તીનો સિદ્ધાંત ૫.૪ વસ્તી સંક્રાંતિનો સિદ્ધાંત	યુનિટ-૧૦ <u>ડેવિડ રિકાર્ડો</u> ૧૦.૧ પ્રસ્તાવના ૧૦.૨ ડેવિડ રિકાર્ડોનો જીવન પરિચય ૧૦.૩ ભાડાનો સિદ્ધાંત

Reference Books:

૧. 'આર્થિક વિચારોનો ઇતિહાસ', સી. જમનાદાસ પ્રકાશન, અમદાવાદ
૨. 'આર્થિક વિચારોનો ઇતિહાસ', અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO305	
SUBJECT	Managerial Economics & Agriculture Economics	40/100
યુનિટ-૧ <u>સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર</u> ૧.૧ પ્રસ્તાવના ૧.૨ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર ખ્યાલ અને અર્થ ૧.૩ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનાં લક્ષણો ૧.૪ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર ૧.૫ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રનું મહત્વ ૧.૬ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રની ભૂમિકા અને જવાબદારી ૧.૭ સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રની મર્યાદાઓ	યુનિટ-૬ <u>કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર</u> ૬.૧ પ્રસ્તાવના ૬.૨ કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનો ખ્યાલ અને વ્યાખ્યા ૬.૩ કૃષિ અર્થશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ અને કાર્યક્ષેત્ર ૬.૪ કૃષિ અર્થશાસ્ત્રના અભ્યાસની પદ્ધતિઓ	
યુનિટ-૨ <u>સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્રના પાયાના ખ્યાલો</u> ૨.૧ પ્રસ્તાવના ૨.૨ વટાવનો ખ્યાલ(ઉદા.સહિત ગણતરીનો દાખલો ૨.૩ વૃદ્ધિ(અધિકતા)નો ખ્યાલ અને સીમાંતનો ખ્યાલ (ઉદા.) ૨.૪ વૃદ્ધિ(અધિકતા)નો ખ્યાલ અને સીમાંતનો ખ્યાલની ઉપયોગીતા ૨.૫ સમ-સીમાંતનો ખ્યાલ અને ઉપયોગીતા ૨.૬ સમયતત્વનો ખ્યાલ ૨.૭ વૈકલ્પિક ખર્ચનો ખ્યાલ	યુનિટ-૭ <u>ખેત સંચાલન અને પદ્ધતિઓ</u> ૭.૧ પ્રસ્તાવના ૭.૨ ખેત સંચાલનના મહત્વના નિર્ણયો ૭.૩ ખેત સંચાલનમાં અનિશ્ચિતતાઓ અને તેને દૂર કરવાનાં ઉપાયો ૭.૪ ખેત સંચાલનની પદ્ધતિઓ	
યુનિટ-૩ <u>માંગ વિશ્લેષણ</u> ૩.૧ પ્રસ્તાવના ૩.૨ માંગનો ખ્યાલ અને અર્થ ૩.૩ માંગને નક્કી કરતાં પરિબળો ૩.૪ જુદાં-જુદાં પ્રકારની માંગ અને તેના નિર્ણાયક પરિબળો	યુનિટ-૮ <u>ખેત પેદાશ અને આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર</u> ૮.૧ પ્રસ્તાવના ૮.૨ ખેત પેદાશની નિકાસ વેપારના વલણો ૮.૩ ભારતની ખેત પેદાશનો આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર ૮.૪ ભારતની ખેત પેદાશની નિકાસ	

<p>3.4 વ્યૂત્પન્ન માંગ અને સ્વાયત માંગ</p> <p>3.5 ઉત્પાદકીય વસ્તુની માંગ અને વપરાશી વસ્તુની માંગ</p> <p>3.6 ટકાઉ વસ્તુની માંગ અને બિન-ટકાઉ વસ્તુની માંગ</p> <p>3.7 પેઢીની માંગ અને ઉદ્યોગોની માંગ</p>	<p>૮.૫ ભારતની ખેત પેદાશની આયાત</p> <p>૮.૬ ખેત પેદાશો અંગેની આંતરરાષ્ટ્રીય સમજૂતીઓ</p>
<p><u>યુનિટ-૪ માંગની આગાહી</u></p> <p>૪.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૪.૨ માંગની આગાહીનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૪.૩ માંગની આગાહીનું મહત્વ</p> <p>૪.૪ માંગની આગાહીને અસર કરતાં પરિબલો</p> <p>૪.૫ માંગની આગાહીના હેતુઓ અને પ્રકારો</p> <p>૪.૬ માંગની આગાહીની રીતો(પદ્ધતિઓ)</p> <p>૪.૭ માંગની આગાહીની સારી પદ્ધતિના ધોરણો</p>	<p><u>યુનિટ-૯ જમીન સુધારા</u></p> <p>૯.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૯.૨ જમીન સુધારાનો અર્થ</p> <p>૯.૩ વિકાસમાન દેશોમાં જમીન સુધારા</p> <p>૯.૪ જમીન ધારણની ટોચ મર્યાદાનો અર્થ – ભયસ્થાનો અને તેની દલીલો</p>
<p><u>યુનિટ-૫</u></p> <p><u>સંચાલન અને સંચાલકના કાર્યો અને જવાબદારીઓ</u></p>	<p><u>યુનિટ-૧૦ સહકારી ખેતી</u></p> <p>૧૦.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧૦.૨ સહકારી ખેતીનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૧૦.૩ સહકારી ખેતીના કારણો</p> <p>૧૦.૪ સહકારી ખેતીના પ્રકારો</p> <p>૧૦.૫ સહકારી ખેતીના ભયસ્થાનો</p>

Reference Books:

૧. 'સંચાલકીય અને નિયોજકીય અર્થશાસ્ત્ર', કુમાર પ્રકાશન.
૨. ડૉ. એમ.એલ.ઝાલા, 'સંચાલકીય અર્થશાસ્ત્ર'
૩. શાસ્ત્રી અન્વે દેસાઈ 'કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર' પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૪. ડૉ.એમ.વી.જાની, 'કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર', ક્રિએટીવ પ્રકાશન, વેરાવળ.
૫. દિનકર આઈ. દેસાઈ, 'કૃષિ અર્થશાસ્ત્ર', યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

CORE COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO306	
SUBJECT	Survey Methods & Development and Environmental Economics	40/100
<p><u>યુનિટ-૧ સંશોધન</u></p> <p>૧.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧.૨ સંશોધનનો ખ્યાલ, અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૧.૩ સંશોધનના હેતુઓ</p> <p>૧.૪ સંશોધનનું મુખ્ય તબક્કાઓ</p> <p>૧.૫ સંશોધનનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ</p> <p>૧.૬ સંશોધનનું આયોજન</p> <p>૧.૭ સંશોધન પદ્ધતિના પ્રકારો</p>	<p>Unit : 6 Economic Growth and Development</p> <p>6.1 Meaning of Economic Growth and Development</p> <p>6.2 Indicators and Measurements of Development</p> <p>6.3 National Income and Per Capita Income, GDP & GNP</p> <p>6.4 Minimum needs Physical Quality of Life Index</p> <p>6.5 Human Development Index</p>	
<p><u>યુનિટ-૨ સંશોધનની પદ્ધતિઓ અને પ્રકારો</u></p> <p>૨.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૨.૨ સંખ્યાત્મક અને ગુણાત્મક પદ્ધતિઓ</p> <p>૨.૨.૧ અવલોકન (નિરીક્ષણ પદ્ધતિ)</p>	<p>Unit : 7 Growth Models</p> <p>7.1 Introduction</p> <p>7.2 Nature, Scope and Limitations of Growth Models</p> <p>7.3 Growth Models</p> <p>7.3.1 Keynes</p> <p>7.3.2 Jhon Robinson's The Golden Age</p>	

<p>૨.૨.૨ એકમ અભ્યાસ પદ્ધતિ</p> <p>૨.૨.૩ વસ્તુ વિશ્લેષણપદ્ધતિ</p> <p>૨.૩ સંશોધનના પ્રકારો</p> <p>૨.૩.૧ ઐતિહાસિક સંશોધન</p> <p>૨.૩.૨ શુદ્ધ અને વ્યવહારલક્ષી સંશોધન</p> <p>૨.૩.૩ પ્રારંભિક સંશોધન</p> <p>૨.૩.૪ વર્ણનાત્મક સંશોધન</p> <p>૨.૩.૫ પ્રયોગાત્મક સંશોધન</p> <p>૨.૩.૬ અનુભવજન્ય સંશોધન</p> <p>૨.૩.૭ ખુલાસાત્મક સંશોધન</p>	<p>7.3.3 W.W.Rostow's stage of Growth</p>
<p>યુનિટ-૩ <u>માહિતીનું વર્ગીકરણ અને પ્રસ્તુતિકરણ</u></p> <p>૩.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૩.૨ વર્ગીકરણનો ખ્યાલ, અર્થ અને ઉદ્દેશો</p> <p>૩.૩ વર્ગીકરણના લક્ષણો, પ્રકારો અને સંપાદન</p> <p>૩.૪ માહિતીનું પ્રસ્તુતિકરણ (એકત્રીકરણ)</p> <p>૩.૫ કોષ્ટકિકરણ – ઉદ્દેશો- પ્રકારો</p>	<p>Unit : 8 <u>Theories of Development</u></p> <p>8.1 Introduction</p> <p>8.2 Classical theory of Development</p> <p>8.2.1 David Ricardo</p> <p>8.2.2 Karl Marx Theory of Social Change</p> <p>8.2.3 Schumpeter and Capitalistic Development</p>
<p>યુનિટ-૪ <u>પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાત</u></p> <p>૪.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૪.૨ પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાતનો ખ્યાલ અને અર્થ</p> <p>૪.૩ પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાતના લક્ષણો અને પ્રકારો</p> <p>૪.૪ પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાતની ઉપયોગીતા અને મર્યાદાઓ</p> <p>૪.૫ પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાત વચ્ચેની સામ્યતા અને તફાવત</p>	<p>Unit : 9 <u>Ecology and Environment</u></p> <p>9.1 Introduction</p> <p>9.2 Ecology and Environment</p> <p>9.3 Flora and Fauna</p> <p>9.4 National Resources: Land, Mines, Minerals, Forest</p> <p>9.5 Industrial Revolution and mat realistic approach</p> <p>9.6 Environment and Economy Linkage</p>
<p>યુનિટ-૫ <u>પાયલોટ સર્વે</u></p> <p>૫.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૫.૨ પ્રશ્નાવલી બનાવવી</p>	<p>Unit : 10 <u>Sustainable Development</u></p> <p>10.1 Introduction</p> <p>10.2 Concept and Meaning Sustainable Development</p> <p>10.3 Components of Sustainable</p>

Reference Books:

૧. 'સંશોધનની પદ્ધતિઓ', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૨. 'આંકડાશાસ્ત્ર', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત
૩. 'સામાજિક સંશોધનની પદ્ધતિઓ', અનડા પ્રકાશન, અમદાવાદ.

SKILL ENCHNCEMENT COURSE SUBJECT		(A) ECONOMICS
TY B.A. EXTERNAL	TYBAECO300	
SUBJECT	Economic Essay & Economic of Cooperation	40/100
<p>યુનિટ-૧ <u>વસ્તુ અને સેવાકર(જી.એસ.ટી) અને વિમુદ્રીકરણ</u></p> <p>૧.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૧.૨ જી.એસ.ટી.નો અર્થ અને મુખ્ય પાસા</p> <p>૧.૩ જી.એસ.ટી.ના લાભ</p> <p>૧.૪ જી.એસ.ટી.ના પ્રકારો અને પડકારો</p> <p>૧.૫ જી.એસ.ટી.ની અસરો અને આમૂલ પરિવર્તન</p> <p>૧.૬ વિમુદ્રીકરણનો અર્થ</p> <p>૧.૭ ભારતમાં વિમુદ્રીકરણ</p> <p>૧.૮ વિમુદ્રીકરણના કારણો</p>	<p>યુનિટ-૬ <u>સહકાર</u></p> <p>૬.૧ પ્રસ્તાવના</p> <p>૬.૨ સહકારનો ખ્યાલ, અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>૬.૩ સહકારી પ્રવૃત્તિની ઉત્ક્રાંતિ</p> <p>૬.૪ સહકારના પુનઃરચિત સિદ્ધાંતો</p> <p>૬.૫ સહકારના લક્ષણો</p>	

૧.૯ વિમુદ્રીકરણની અસરો	
યુનિટ-૨ ભારતમાં કુગાવો ૨.૧ પ્રસ્તાવના ૨.૨ કુગાવાનો ખ્યાલ અને અર્થ ૨.૩ કુગાવાના વલણો ૨.૪ કુગાવાના આર્થિક પરિણામો ૨.૫ કુગાવાના કારણો ૨.૬ સરકારના કુગાવા વિરોધી પગલાં ૨.૭ કુગાવાને અંકુશમાં રાખવાના ઉપાયો	યુનિટ-૭ સહકાર અને મૂડીવાદ ૭.૧ પ્રસ્તાવના ૭.૨ મૂડીવાદના લક્ષણો ૭.૩ સહકાર અને મૂડીવાદ વચ્ચેની સમાનતા ૭.૪ સહકાર અને મૂડીવાદ વચ્ચેનો તફાવત ૭.૫ સહકાર અને સમાજવાદ ૭.૬ સહકાર અને સમાજવાદ વચ્ચેની સમાનતા અને તફાવત ૭.૭ સહકાર અને મિશ્ર અર્થતંત્ર વચ્ચેની સમાનતા અને તફાવત
યુનિટ-૩ વસ્તી અને આર્થિક વિકાસ ૩.૧ પ્રસ્તાવના ૩.૨ વિશ્વ વસ્તીના વલણો ૩.૩ વસ્તી વધારાની આર્થિક વિકાસ પરની અસરો ૩.૪ વિકસતાં દેશોમાં વસ્તી નીતિ ૩.૫ પંચવર્ષીય યોજના અને વસ્તી નીતિ	યુનિટ-૮ સહકારી મંડળીઓનું વર્ગીકરણ ૮.૧ પ્રસ્તાવના ૮.૨ સહકારી મંડળીઓનું વર્ગીકરણ ૮.૩ વિવિધ પ્રકારની સહકારી મંડળીઓ ૮.૩.૧ કૃષિ વિષયક સહકારી મંડળીઓ ૮.૩.૨ બિન કૃષિ વિષયક સહકારી મંડળીઓ
યુનિટ-૪ ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકરના આર્થિક વિચારો ૪.૧ પ્રસ્તાવના ૪.૨ ઉભરતાં યુવા અર્થશાસ્ત્રી ૪.૩ ડૉ.બી.આર.આંબેડકર ના આર્થિક વિચારો ૪.૩.૧ આર.બી.આઈ ની રચના ૪.૩.૨ દામોદરવેલી પ્રોજેક્ટ ૪.૩.૩ નદીઓના જોડાણ ૪.૩.૪ ખેતીક્ષેત્ર ૪.૩.૫ ઔદ્યોગિક વિકાસ ૪.૩.૬ મજૂર કલ્યાણ ૪.૩.૭ શ્રમ વિભાજન ૪.૩.૮ ઉદારીકરણ	યુનિટ-૯ સરકારી નાણાં પ્રબંધ ૯.૧ પ્રસ્તાવના ૯.૨ ત્રિસ્તરીય માળખું ૯.૨.૧ પ્રાથમિક ખેત ધિરાણ વિષયક સહકારી મંડળી ૯.૨.૨ જિલ્લા મધ્યસ્થ સહકારી બેંકો ૯.૨.૩ રાજ્ય સહકારી બેંક ૯.૩ ખુશરો સમિતિની ભલામણો
યુનિટ-૫ અંદાજપત્રનું વિશ્લેષણ ૫.૧ પ્રસ્તાવના ૫.૨ અંદાજપત્રનો અર્થ ૫.૩ અંદાજપત્રના પ્રકારો ૫.૪ અંદાજપત્ર વિશ્લેષણ	યુનિટ-૧૦ વિદેશમાં સહકારી મંડળીઓ ૧૦.૧ પ્રસ્તાવના ૧૦.૨ બ્રિટનમાં ગ્રાહકોની સહકારી મંડળીઓ ૧૦.૩ ડેન્માર્કમાં ડેરી ક્ષેત્રે સહકારી પ્રવૃત્તિ ૧૦.૪ ઇઝરાયલમાં સહકારી પ્રવૃત્તિ

Reference Books:

૧. પ્રિ. આર.સી.જોશી, 'ભારતની આર્થિક સમસ્યાઓ', ન્યૂ પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.
૨. 'પ્રા. બાબાસાહેબ સો.પટેલ, આર્થિક નિબંધો', સી. જ્ઞાનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
૩. 'યોજના', ઓગસ્ટ, ૨૦૧૭
૪. 'અર્થ સંકલન', ૩૧ જુલાઈ, ૨૦૧૭
૫. ડૉ.બી.ડી.પરમાર, 'સહકાર', સી જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ.
૬. ડૉ.બી.ડી.પરમાર, 'સહકારનું અર્થશાસ્ત્ર', સી.જમનાદાસની કંપની, અમદાવાદ
૭. પ્રિ.આર.વી શાસ્ત્રી, 'સહકાર સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર', પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત

CORE COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG301	
SUBJECT	History of English Literature from 1550 to 1750 (The Elizabethan Age to the Neo-classical Age)	40/100

1. Topics from the History of English Literature:

1. The Characteristics of the Renaissance	9. Metaphysical Poetry
2. The Contribution of the University Wits	10. Comedy of Humours
3. Post-Shakespearean Dramatists	11. Henry Fielding
4. The Characteristics of the Elizabethan Age	12. Samuel Richardson
5. The Characteristics of the Restoration Age	13. Steele
6. The Characteristics of the Neo-classical Age	14. Addison
7. Edmund Spenser	15. Comedy of Humours
8. Shakespearean Tragedy	16. William Congreve

2. *Othello* – William Shakespeare3. *A Midsummer Night's Dream* by William Shakespeare

CORE COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG302	
SUBJECT	History of English Literature from 1750 to 1900 (The Age of Dr. Johnson to the Victorian Age)	40/100

1. Topics from the History of English Literature:

1. The Characteristics of The Romantic Age	8.
2. The Poets of the Romantic Age (Wordsworth, S.T. Coleridge, John Keats and Lord Byron)	8. S.T. Coleridge
3. The Characteristics of the Victorian Age	9. The Pre-Raphaelite Movement
4. Women Novelists of the Victorian Age	10. Robert Browning
5. The Influence of Karl Marx and Engel on Literature	11. Thomas Hardy
6. Thinkers of Victorian Era	12. John Keats
7. The Impact of French Revolution	13. William Makepeace Thackeray
	14. P.B. Shelley
	15. Bronte Sisters
	16. Oxford Movement

2. *Hard Times* by Charles Dickens3. *The Pillars of Society* by Henrik Ibsen

CORE COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG303	
SUBJECT	History of English Literature from 1914 to 2000 (The Modern Age and the Post-modern Age)	40/100

1. Topics from the History of English Literature:

1. Modernism	9. Ted Huges
2. Stream of Consciousness	10. Joseph Conrad
3. The Irish Theatre	11. James Joyce
4. The Theatre of Absurd	12. William Golding
5. Post-colonial Literature	13. Arthur Miller
6. The Characteristics of American Literature and American Renaissance	14. D.H. Lawrence
7. T.S. Eliot	15. Eugene O' Neill
8. W.H. Auden	16. Robert Frost

2. *Look Back in Anger* by John Osborne

3. Essays by George Orwell; Penguin Classics pub 2000

A. Shooting an Elephant

B. A Hanging

CORE COURSE SUBJECT	(A) ENGLISH
----------------------------	--------------------

TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG304	
SUBJECT	Literature in Translation	40/100

1. Selected poems from Beyond the Beaten Track: Offbeat Poems from Gujarat**by Pradip N. Khandwalla**

1. *Listen O Sajani Mine*
2. *Nest*
3. *Getting to the Beloved*
4. *A Fish's Wish*
5. *Divorce*
6. *A River This One*
7. *A Little of the Forest's Breath*
8. *Those Eager to Meet the Beloved*
9. *Jatayu*
10. *On Walking I see*
11. *.The Crow Died*
12. *I have Come for a Stroll*
13. *Sheer Waste*
14. *The Flute Vendor*
15. *Only a Half-Life*
16. *Midas*

2. Tughlaq by Girish Karnad**3. Abhijyana Sakuntalam by Kalidasa**

CORE COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG305	
SUBJECT	Criticism	40/100

Text :An Introduction to the Study of Literature by W.H. Hudson

1. Chapter – I
2. Chapter – V   “Imitation”
3. Chapter – VI
4. Chapter – VI   “Poetics”
5. Chapter – XXIII   Matthew Arnold
6. Chapter – XXIV   Art and Morality

CORE COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAENG306	
SUBJECT	Phonetics, Phonology and Practical Criticism	40/100
Units: <ol style="list-style-type: none"> 1. Organ of Speech 2. Stress 3. Phonetic Transcription 4. Literary Terms 5. Figures of Speech 6. Poetry Appreciation 7. Features of Good Speaker 8. Intonation 9. Prose Appreciation 		

<u>Literary terms</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Problem Play 2. Pastoral 3. Aestheticism 4. Allegory 5. Expressionism 6. Gothic Novel 7. Pathetic Fallacy 8. Feminism 9. Haiku 10. Dramatic Monologue 11. Melodrama 12. Anti-hero 13. Myth 14. Stock characters 	<u>Figures of Speech</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Simile 2. Metaphor 3. Metonymy 4. Pun 5. Epigram 6. Apostrophe 7. Antithesis 8. Alliteration 9. Personification 10. Anti-climax 11. Innuendo 12. euphemism
---	---

SKILL ENCHNCEMENT COURSE SUBJECT		(A) ENGLISH
TY B.A. EXTERNAL	TYBAAECO300	
SUBJECT	Applied English for Communication	40/100

1. Telephone Etiquette
  - Etiquette of Receiving a Call
  - Etiquette of Placing a Call
  - Universal Telephone Etiquette
(Expected from a Caller as well as a Receiver)
  - Conference Call Etiquette
  - Short Message System (SMS)
2. Time Management
  - Introduction
  - Techniques of Effective Time Management
  - Doing Meticulous Planning
  - Setting Goals
  - Advantages of Time Management
  - Causes of Poor Time Management
3. Learn to Say NO
  - Introduction
  - When to Say NO
  - How to Say NO
  - Before Saying NO to the Boss
4. Negotiation Skills
  - Introduction
  - Planning, Straggling, Persuading and Influencing in a Negotiation
  - How to Succeed in a Negotiation
  - Advantages of Negotiation
5. Personal OR Emotional Skills
  - Introduction
  - Change
  - Grow
  - Persist
  - Prioritise
  - Relate
  - Dream
6. Critical Thinking
  - Importance of Critical Thinking
  - Restraining Emotions
  - Looking at things Differently
  - Analysing Information
  - Asking Questions
  - Solving Problems
  - Distinguishing Fact from Opinion
7. Words often Confused
(A list of words will be prepared and circulated by the concerned faculty members.)
8. Punctuation Marks

Reference Reading:

- ✓ *Communication Skills* by Sanjay Kumar & Pushp Lata
- ✓ *Effective Communication Skills for Engineers* by Parul Popat & Kaushal Kotadia
- ✓ *The Ace of Soft Skills* by Gopaldaswamy Ramesh & Mahadevan Ramesh
- ✓ *Developing Soft Skills* by Robert M Sherfield, Rhonda J Montgomery & Patricia G Moody
- ✓ *Developing Communication Skills* by Krishna Mohan & Meera Banerji

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAGUJ301	
SUBJECT	અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ	40/100

એકમ-૧	સુધારક યુગ : લક્ષણો, સર્જક અને કૃતિઓ -સુધારકયુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ, પરિબળો. મધ્યકાળથી વ્યાવર્તન-સુધારકયુગના લક્ષણો -સર્જકોનો અભ્યાસ : દલપતરામ, નર્મદ અને નવલરામ - સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ : કરણદેવો (નવલકથા), લલિતાદુઃખદર્શક (નાટક)
એકમ-૨	પંડિત યુગ : લક્ષણો, સર્જક અને કૃતિઓ - પંડિતયુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ, પરિબળો. સુધારકયુગથી વ્યાવર્તન-પંડિતયુગના લક્ષણો - સર્જકોનો અભ્યાસ : ગોવર્ધનરામ, કાન્ત અને બ.ક.ઠાકોર - સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ : ભદ્રંભદ્ર (નવલકથા), કલાપીનો કેકારવ (કાવ્યસંગ્રહ), જયાજયંત(પદ્યનાટક)
એકમ-૩	સાહિત્ય સ્વરૂપોની વિકાસરેખા - ખંડકાવ્ય, નવલકથા અને નાટક
એકમ-૪	ટૂંકા પ્રશ્નો(નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)
એકમ-૫	ગાંધી યુગ : લક્ષણો, સર્જક અને કૃતિઓ - ગાંધીયુગનો સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ, પરિબળો. પંડિતયુગથી વ્યાવર્તન-ગાંધીયુગના લક્ષણો - સર્જકોનો અભ્યાસ : કનૈયાલાલ મુનશી, ઉમાશંકર જોશી, ઝવેરચંદ મેઘાણી - સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ : તણાખામંડળ-૧, સુન્દરમનાં કાવ્યો, પાછલે બારણે
એકમ-૬	અનુગાંધી યુગ અને આધુનિક યુગ : લક્ષણો, સર્જક અને કૃતિઓ -અનુગાંધી યુગ અને આધુનિક યુગ સાંસ્કૃતિક સંદર્ભ, પરિબળો. ગાંધીયુગથી વ્યાવર્તન- અનુગાંધી યુગ અને આધુનિક યુગના લક્ષણો - સર્જકોનો અભ્યાસ : સુરેશ જોશી, રાજેન્દ્ર શાહ અને નિરંજન ભગત - સાહિત્ય કૃતિઓનો અભ્યાસ : અશ્રુધર, જાલકા, સદમાતાનો ખાંચો
એકમ-૭	સાહિત્ય સ્વરૂપોની વિકાસરેખા - ટૂંકીવાર્તા, નિબંધ અને સોનેટ
એકમ-૮	ટૂંકા પ્રશ્નો (નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)

મહત્ત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ- ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૪. આધુનિક કવિતા પ્રવાહ - જયંત પાઠક
૫. સ્વાતંત્રોત્તર ગુજરાતી કવિતા - દક્ષાવ્યાસ
૬. આધુનિક કવિતામાં ભાષાકર્મ - સતીશ વ્યાસ
૭. આધુનિક કવિતા - ભોળાભાઈ પટેલ
૮. રાજેન્દ્ર-નિરંજન યુગની કવિતા - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૯. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો - ડોલરરાય માંકડ
૧૦. સ્વરૂપ સંન્નિધાન- સંપા: સુમન શાહ
૧૧. સોનેટ - શિલ્પ અને સર્જન - ભાનુપ્રસાદ
૧૨. ખંડકાવ્ય - સ્વરૂપ અને વિકાસ - ચિનુ મોદી

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAGUJ302	
SUBJECT	‘સાપનાભારા’ (એકાંકી સંગ્રહ) - ઉમાશંકર જોશી અને ‘મિથ્યાભિમાન’ (નાટક) - દલપતરામ	40/100
એકમ-૧	કૃતિલક્ષી પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો	

એકમ-૨	કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (વર્ણનાત્મક)
એકમ-૩	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
એકમ-૪	કૃતિલક્ષી ટૂંકા પ્રશ્નો
અભ્યાસનિયત એકાંકીઓનો અભ્યાસ : ૧. સાપનાભારા ૨. બારણે ટકોરા ૩. ઊડણ ચરકલડી ૪. ખેતરને ખોળે ૫. શલ્યાક. કડલાં ૭. પડધા ૮. દુર્ગા ૯. ગાજરની પિપૂડી ૧૦. વિરાટ જનતા	
એકમ-૫	કૃતિલક્ષી પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો
એકમ-૬	કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (વર્ણનાત્મક)
એકમ-૭	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
એકમ-૮	કૃતિલક્ષી ટૂંકા પ્રશ્નો

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ઉમાશંકર જોશી : સર્જક પ્રતિભા – મફત ઓઝા
૨. ઉમાશંકરના મલકમાં : મણિલાલ હ. પટેલ
૩. સર્જક પ્રતિભા શ્રેણી : ઉમાશંકર જોશી – ચંદ્રકાન્ત શેઠ
૪. ઉમાશંકર એક અધ્યયન – રમેશ ગાનાકર
૫. એકાંકી સ્વરૂપ અને વિકાસ – નંદકુમાર પાઠક
૬. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ – મહેશ ચોકસી
૭. પાશ્ચાત્ય નાટ્ય સાહિત્યનાં સ્વરૂપો – નંદકુમાર પાઠક
૮. દલપતરામ એક અધ્યયન – હસિત હ. બુચ
૯. ગુજરાતી નાટકોનું ગદ્ય – વિનોદ અધ્વર્યુ

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAGUJ303	
SUBJECT	‘પૂર્વાલાપ’ (કાવ્યસંગ્રહ) – ‘કાન્ત’ અને ‘કેટલાંક કાવ્યો’ (સુન્દરમ્) સંપા: નિરંજન ભગત	40/100
એકમ-૧	કૃતિલક્ષી પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો	
એકમ-૨	કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (વર્ણનાત્મક)	

એકમ-૩	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
એકમ-૪	કૃતિલક્ષી ટૂંકા પ્રશ્નો
એકમ-૫	કૃતિલક્ષી પૂર્વાપર સંદર્ભના પ્રશ્નો
એકમ-૬	કૃતિલક્ષી સામાન્ય પ્રશ્નો (વર્ણનાત્મક)
એકમ-૭	કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધો
એકમ-૮	કૃતિલક્ષી ટૂંકા પ્રશ્નો
<p>પસંદગીનાં કાવ્યો: ૧. ઉપહાર ૨. મારી કિસ્તી ૩. અતિજ્ઞાન ૪. વસંતવિજય ૫. ચક્રવાકમિથુન ૬. દેવયાની ૭. ઉદગાર ૮. મુગ્ધાને સંબોધન ૯. અગતિગમન ૧૦. મહેમાનોને સંબોધન ૧૧. મત્તમયૂર ૧૨. સાગર અને શશી ૧૩. સખીને આમંત્રણ ૧૪. કલાપીને સંબોધન ૧૫. હિન્દમાતાને સંબોધન ૧૬. વત્સલનાં નયનો ૧૭. મૃગતૃષ્ણા ૧૮. વિધૂર કુરંગ ૧૯. મનોહર મૂર્તિ ૨૦. ઉપાલંબ ૨૧. સ્નેહશંકા ૨૨. વિપ્રયોગ ૨૩. કલ્પના અને કસ્તૂરી મૃગ ૨૪. વસંત પ્રાર્થના ૨૫. ચંદાને સંબોધન ૨૬. ત્રણ પાડોશી ૨૭. બુદ્ધનાં ચક્ષુ ૨૮. ત્રિમૂર્તિ ૨૯. સાહ્ય ટાણું ૩૦. ગરુડનો વિષાદ ૩૧. ધ્રુવપદ ક્યહીં ? ૩૨. બાનો ફોટોગ્રાફ ૩૩. વિરાટની પગલી ૩૪. હંકારી જા ૩૫. તે રમ્ય રાત્રે ૩૬. તને મેં ૩૭. સાંજને સમે ૩૮. શિશુવિષ્ણુ લાંછન ૩૯. ઘણ ઉઠાવ ૪૦. છાતીએ છૂંદણાં ૪૧. ૧૩-૭ની લોકલ ૪૨. દ્રૌપદી ૪૩. કર્ણ ૪૪. કસ્મૈ ૪૫. રાઘવનું હૃદય ૪૬. મલ્યાં ૪૭. કવિ રવિ ૪૮. અહો ગાંધી ! ૪૯. કવિ ન્હાનાલાલને ૫૦. મેરે પિયા</p>	

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. અર્વાચીન કવિતા – સુન્દરમ
૨. આધુનિક કવિતા પ્રવાહ – જયંત પાઠક
૩. ઊર્મિકાવ્ય – ચીમનલાલ ત્રિવેદી
૪. કાવ્યતત્ત્વ વિચાર – અનંદશંકર ધ્રુવ
૫. અર્વાચીન કાવ્યસાહિત્યનાં વહેણો – રા.વિ. પાઠક
૬. રાજેન્દ્ર-નિરંજન યુગની કવિતા – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૭. કવિતા અને સાહિત્ય – રમણભાઈ નીલકંઠ
૮. ‘પૂર્વાલાપ’ આસ્વાદમાલા- સંપા: ડૉ. માનસિંહ ચૌધરી
૯. સુન્દરમ એટલે સુન્દરમ - સંપા: રામજીભાઈ કડિયા
૧૦. સર્જક પ્રતિભા શ્રેણી : સુન્દરમ- રમેશ એમ. ત્રિવેદી
૧૧. સ્વાતંત્રોત્તર ગુજરાતી કવિતા - દક્ષા વ્યાસ
૧૨. આધુનિક કવિતામાં ભાષાકર્મ - સતીશ વ્યાસ
૧૩. આધુનિક કવિતા | - ભોળાભાઈ પટેલ
૧૪. ગુજરાતી કાવ્યપ્રકારો - ડોલરરાય માંકડ

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAGUJ304	
SUBJECT	અપઠિત (અનસીન)	40/100
એકમ-૧	વિચાર વિસ્તાર	
એકમ-૨	સંક્ષેપ લેખન	

એકમ-૩	છંદનો અભ્યાસ : અક્ષરમેળ : પૃથ્વી, મંદાકાંતા, હરિણી, શિખરિણી, શાદ્દલવિક્રીડિત માત્રામેળ : દોહરો, સોરઠો, હરિગીત, ઝૂલણા, શાલિની
એકમ-૪	અલંકારનો અભ્યાસ: - ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સસંદેહ, વર્ણાનુપ્રાસ, શબ્દાનુપ્રાસ, અંત્યાનુપ્રાસ, અપહ્રુતિ, દૃષ્ટાંત
એકમ-૫	કાવ્યનું રસદર્શન
એકમ-૬	વિવરણ
એકમ-૭	છંદનો અભ્યાસ : અક્ષરમેળ : માલિની, સગ્ધરા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, દ્રુત-વિલાંબિત, વસંતતિલકા માત્રામેળ : ચોપાઈ, કટાવ, રોળા, સવૈયા, તોટક
એકમ-૮	અલંકારનો અભ્યાસ: - વ્યતિરેક, શ્લેષ, અપસ્તુત પ્રશંસા, અતિશયોક્તિ, વ્યાજસ્તુતિ, સજીવારોપણ, સ્મરણ, અર્થાંતરન્યાસ, સ્વભાવોક્તિ
નોંધ : છંદ અને અલંકારના પ્રશ્નમાં પ્રત્યેક છંદ અને અલંકારનો ગુણભાર-૦૪ રહેશે.	

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. સાહિત્યનો આસ્વાદ સંપા: મણિલાલ હ. પટેલ
૨. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ – સુરેશ જોશી
૩. ૩૯ કાવ્યાસ્વાદો – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. છંદ અને અલંકાર – દક્ષેશ ઠાકર
૫. છાંદસી – કાન્તિલાલ કાલાણી

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAGUJ305	
SUBJECT	સાહિત્ય વિવેચનનાં સિદ્ધાંતો	40/100
એકમ-૧	-કલાની વિભાવના, લલિત-લલિતેતર કલાઓ, લલિત-લલિતેતર સાહિત્ય, કાવ્યની વ્યાખ્યા -કાવ્યહેતુ, કાવ્યપ્રકાર : ધ્વનિ, મધ્યમ અને ચિત્ર,	

એકમ-૨	- સાહિત્યસ્વરૂપનાં લક્ષણો : નાટક, નવલકથા, ખંડકાવ્ય - સાહિત્ય અને સમાજ, શબ્દનું સ્વરૂપ (વર્ણ, લય, અર્થ) - શબ્દની શક્તિ : અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના,
એકમ-૩	- ધ્વનિ : વસ્તુ, અલંકાર અને રસાદિ -કાવ્યમાં છંદ અને અલંકારનું મહત્ત્વ - કલ્પન, પુરાકલ્પન, પ્રતીક, શૈલી, સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગ
એકમ ૪	ટૂંકા પ્રશ્નો (નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)
એકમ-૫	- રસ એટલે શું ? રસ નિષ્પત્તિની પ્રક્રિયા, વિવિધ વાદો, રસાભાસ, સાધારણીકરણ -કાવ્ય પ્રયોજન
એકમ-૬	- સર્જન-ભાવન, અભિવ્યક્તિ, પ્રત્યાયન, સાહિત્યમાં સુરુચિ -કાવ્યનું સત્ય, કાવ્યમાં તરંગ અને કલ્પના, કલા અને નીતિ
એકમ-૭	- સાહિત્યમાં પ્રશિષ્ટ, રંગદર્શી અને વાસ્તવવાદી વલણો - સાહિત્યનું વિવેચન, વિવેચનનાં પ્રકારો, વિવેચકની સજ્જતા, વિવેચનનું પ્રયોજન
એકમ-૮	ટૂંકા પ્રશ્નો (નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)

મહત્ત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત – જયંત કોઠારી
૨. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – નગીનદાસ પારેખ
૩. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન – શિરીષ પંચાલ
૪. સ્વરૂપ સંન્નિધાન – સુમન શાહ
૫. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો – સંપા: મણિલાલ હ. પટેલ
૬. ખંડકાવ્ય – જયદેવ શુક્લ
૭. ટૂંકીવાર્તા – વિજય શાસ્ત્રી
૮. ગુજરાતી ગઝલની સૌંદર્ય મીમાંસા – રશીદ મીર
૯. સોનેટ – વિનોદ જોશી
- ૧૦ બાર સાહિત્ય સ્વરૂપો – પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૧૧. આત્મકથા- સ્વરૂપ અને વિકાસ – રસિલા કડિયા

CORE COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL		TYBAGUJ306
SUBJECT	ભાષા વિજ્ઞાન	40/100
એકમ-૧	- ભાષા શબ્દના વિવિધ અર્થ, વ્યાખ્યા વિચારણા - ભાષા અને માનવસમાજ, ભાષાના કાર્યો, - ભાષા અને વાણી, ઉચ્ચારણ અને લેખન	

એકમ-૨	- ભાષા અને બોલી, સુરતી, ચરોતરી, પટ્ટણી અને સોરઠી બોલીની લાક્ષણિકતાઓ - ભારતીય આર્યભાષાની પ્રાચીન ભૂમિકા, ભારતીય આર્યભાષાની મધ્યમ ભૂમિકા - અપભ્રંશનું સ્વરૂપ અને ગુજરાતી ભાષા સાથેનો તેનો સંબંધ
એકમ-૩	- ગુજરાતી ભાષાના ઉદભવ વિકાસની ત્રિવિધ ભૂમિકા - ગુજરાતી વ્યાકરણમાં આવેલાં પરિવર્તનો - ગુજરાતીના શબ્દભંડોળમાં આવેલાં પરિવર્તનો - સંવૃત્ત એ અને ઓ તથા વિવૃત્ત એ અને ઓ ધ્વનિ પરિવર્તનને આધારે શબ્દ વ્યુત્પત્તિ
એકમ-૪	ટૂંકા પ્રશ્નો (નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)
એકમ-૫	- વાગ અવયવો, ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા - ભાષાના ધ્વનિઓ/ધ્વનિઘટકો, માન્ય ગુજરાતીના સ્વરો, સ્પર્શ વ્યંજનો, સંઘર્ષી વ્યંજનો, પાશ્ચિકો, પ્રકંપીઓ, અનુનાસિકો, અર્ધસ્વરો
એકમ-૬	-પૂર્વ પ્રત્યય, પર પ્રત્યય, દ્વિરુક્ત પ્રયોગો, - ગુજરાતી સમાસ રચના, લિંગ વ્યવસ્થા-લિંગ સિદ્ધિ, વચન વ્યવસ્થા
એકમ-૭	- અનુગો, નામયોગીઓ, વિશેષણ, ક્રિયાવિશેષણ, નિપાત, કાળ અને અર્થનો પરિચય, કર્તારિ, કર્મણિ અને ભાવેપ્રયોગ
એકમ-૮	ટૂંકા પ્રશ્નો (નોંધ : ઉપરના ત્રણેય એકમમાંથી પ્રશ્નો પૂછવાના રહેશે.)
ધ્વનિ પરિવર્તન -શબ્દો :રણ, ઘી, શિયાળ, માટી, પાણી, વીજ, લુહાર, નોળિયો, સોય, વાણિયો, બી, કાયર, મા, શિયાળો, ચોક, ચોમાસું જમાઈ, કેળ, હૈયું, વડ, ચિતોડ, કાપડ, ઘડો, ઘોડો, વાડી, વાવ, કસોટી, મેહ, તહેવાર, દહીં, સુથાર, સો, દસ, ફીણ, ભીખ, માખી, ખેતર, મચ્છર, વીંછી, જેઠ, સાથિયો, થાંભલો, આગ, રાત, સાકર, કાન, પાંખ, નોરતું, જમાઈ, સપૂત	

મહત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. થોડોક વ્યાકરણ વિચાર - હરિવલ્લાભ ભાયાણી
૪. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૫. ગુજરાતી વાક્ય રચના - અરવિંદ ભંડારી
૬. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - યોગેન્દ્ર વ્યાસ

SKILL ENHANCEMENT - COURSE SUBJECT		(A) GUJARATI
TY B.A. EXTERNAL		TYBAGUJ300
SUBJECT	ગુજરાતી સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ (લિટરરી જર્નાલિઝમ)	
એકમ-૧	- સમાચાર એટલે શું? સમાચાર મેળવવાના સાધનો - ફિચર લેખ એટલે શું? ફિચર લેખના પ્રકાર	
એકમ-૨	- લોકશિક્ષણના માધ્યમ તરીકે ફિલ્મ - લોકશિક્ષણના માધ્યમ તરીકે રેડિયો	

એકમ-૩	- સાહિત્ય અને લોકશિક્ષણના માધ્યમોનો પરસ્પર સંબંધ - અખબાર સમીક્ષા : ગુજરાત સમાચાર, દિવ્ય ભાસ્કર, ફૂલછાબ અને નયા પડકાર
એકમ-૪	- અખબારી પ્રેસની મુલાકાતનો અહેવાલ - સાંપ્રતઘટના નો અહેવાલ - સાંપ્રત સમયમાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં વિશિષ્ટ પ્રદાન કરનાર વ્યક્તિ વિશેષોનો પરિચય
એકમ-૫	- પૂઝ રીડીંગ એટલે શું? આ અંગેની વિવિધ સંજ્ઞાઓની સમજ - સમાચાર એજન્સીઓ - સમાચાર સંપાદનની પ્રક્રિયા
એકમ-૬	- સંપાદન એટલે શું? સંપાદકની સજ્જતા - તંત્રીલેખનું સ્વરૂપ અને તંત્રી લેખનું મહત્ત્વ - મથાળું
એકમ-૭	- પીઠિકા - લોકશિક્ષણના માધ્યમ તરીકે ટી.વી. - લોકશિક્ષણના માધ્યમ તરીકે અખબાર
એકમ-૮	- લોકશિક્ષણના માધ્યમોનો સમાજ પર પ્રભાવ - સાંપ્રત ઘટનાઓનો અહેવાલ - સાંપ્રત સમયમાં વિવિધ ક્ષેત્રોમાં વિશિષ્ટ પ્રદાન કરનાર વ્યક્તિ વિશેષોનો પરિચય

મહત્ત્વના સંદર્ભ ગ્રંથો :

૧. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ : સંપા : ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ
૨. અખબારી લેખન : ડૉ. કુમારપાળ દેસાઈ
૩. લેખ લખવાની કળા : ડૉ. યાસીન દલાલ
૪. પત્રકારત્વ : સિદ્ધાંતો અને અધ્યયન : ડૉ. ચંદ્રકાંત મહેતા
૫. પૂઝ વાંચન : રતિલાલ નાયક

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN301	
SUBJECT	પ્રાચીન एवं मध्यकालीन काव्य	40/100

૧. કબીર સં. હજારીપ્રસાદ દ્વિવેદી
- રાજકમલ પ્રકાશન, નई दिल्ली
૨. રામચરિતમાનસ 'અયોધ્યાકાણ્ડ': ગોસ્વામી તુલસીદાસ
- સં: સુધાકર પાણ્ડેય, લોકભારતી પ્રકાશન, ઇલાહાબાદ
૩. 'ભ્રમરગીત સાર': સંપાદક આ. રામચંદ્ર શુક્લ
- પ્રકાશન : કૃષ્ણદાસ પોડવાલ ઇન્ડ કંપની બનારસ
૪. 'રીતિકાવ્ય સંગ્રહ' બિહારી કે દોહે, સંપાદક: વિજયપાલ સિંહ

<p>यूनिट:१</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ कबीर का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ कबीर के काव्य में मानवतावाद ➤ कबीर की भक्तिसाधना ➤ कबीर की दार्शनिकता ➤ कबीर का काव्य सौंदर्य ➤ कबीर का रहस्यवाद ➤ कबीर की गुरु महिमा ➤ ससंदर्भ व्याख्या 	<p>यूनिट:३</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ सुरदास का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ भ्रमरगीत सार का काव्य सौंदर्य ➤ भ्रमरगीत सार का कथानक ➤ भ्रमरगीत सार में गोपियोंके विरह की मार्मिकता ➤ भ्रमरगीत सार एक उपालम्भ काव्य ➤ भ्रमरगीत सार में ज्ञान पर प्रेम की विजय ➤ ससंदर्भ व्याख्या
<p>यूनिट:२</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ तुलसीदास का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ अयोध्याकाण्ड का कथानक ➤ अयोध्याकाण्ड की काव्यगत विशेषताएँ ➤ अयोध्याकाण्ड का मानवतावाद ➤ अयोध्याकाण्ड का समाजदर्शन ➤ अयोध्याकाण्ड की प्रासंगिकता ➤ अयोध्याकाण्ड के पात्रों का परिचय ➤ अयोध्याकाण्ड का काव्य सौंदर्य ➤ ससंदर्भ व्याख्या 	<p>यूनिट:४</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ बिहारी का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ सतसई परंपरा में बिहारी का स्थान ➤ बिहारी का श्रुंगारवर्णन ➤ बिहारी की काव्यगत विशेषताएँ ➤ बिहारी का जीवन दर्शन ➤ रीतिकालीन कवियों में बिहारी का स्थान ➤ ससंदर्भ व्याख्या

संदर्भ ग्रंथ :

- ❖ मध्यकालीन काव्य-कुमार एवं श्रीवास्तव
- ❖ मध्यकालीन काव्य – डॉ. दिलीप मेहरा
- ❖ मध्ययुगीन भक्ति काव्य के विचारपक्ष का आलोचनात्मक अनुशीलन- डॉ. शिवप्रसाद शुक्ल
- ❖ कबीर मीमांसा – डॉ.रामचंद्र तिवारी
- ❖ भ्रमरगीत सार का काव्य सौंदर्य- सत्येन्द्र परिक
- ❖ रीतिकालीन कवियों की प्रेम व्यंजना- डॉ. बच्चन सिंह
- ❖ हिन्दी साहित्य का इतिहास- आ.रामचंद्र शुक्ल
- ❖ हिन्दी साहित्य का इतिहास- डॉ.नगेन्द्र
- ❖ सूरदास- आ.रामचंद्र शुक्ल
- ❖ संक्षिप्त बिहारी – डॉ. नगेन्द्र
- ❖ तुलसीदास- आ.रामचंद्र शुक्ल

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN302	
SUBJECT	हिन्दी नाटक एवं एकांकी	40/100

१. 'एक और द्रोणाचार्य'
- लेखक : डॉ. शंकर शेष, पराग प्रकाशन
२. 'आधे-अधूरे'
- लेखक : डॉ.मोहन राकेश
३. 'सात श्रेष्ठ एकांकी'
- सं. गंगाप्रसाद पाण्डेय, लोकभारती प्रकाशन
४. 'पांच अभिनव एकांकी'
- संपादक : रवीन्द्र कालिया, लोकभारती प्रकाशन

यूनिट:१ <ul style="list-style-type: none"> ➤ डॉ.शंकरशेष का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ 'एक और द्रोणाचार्य' नाटक का कथानक ➤ 'एक और द्रोणाचार्य' नाटक के प्रमुख और गौणचरित्र ➤ नाटक के तत्व और 'एक और द्रोणाचार्य' ➤ 'एक और द्रोणाचार्य' नाटक समस्याएं ➤ 'एक और द्रोणाचार्य' नाटक का व्यंग्य ➤ ससंदर्भ व्याख्या 	यूनिट:३ <ul style="list-style-type: none"> ➤ डॉ.मोहन राकेश का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ 'आधे-अधूरे' नाटक का कथानक ➤ 'आधे-अधूरे' नाटक के प्रमुख और गौणचरित्र ➤ नाटक के तत्व और 'आधे-अधूरे' ➤ 'आधे-अधूरे' नाटक की समस्याएं ➤ 'आधे-अधूरे' नाटक का व्यंग्य
यूनिट:२ <ul style="list-style-type: none"> ➤ पठित एकांकीकारों का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ एकांकी का उद्भव और विकास ➤ सूखीडाली ➤ माँ ➤ दीपदान ➤ एकांकीकला के तत्व ➤ कालपुरुष और अजंता की नर्तकी ➤ स्ट्राइक ➤ ससंदर्भ व्याख्या 	यूनिट:४ <ul style="list-style-type: none"> ➤ पठित एकांकीकारों का व्यक्तित्व एवं कृतित्व ➤ एकांकीकला के तत्व ➤ जॉक : उपेन्द्रनाथ 'अशक' ➤ यहाँ रोना मना है : ममता कालिया ➤ अंडे के छिलके : मोहन राकेश ➤ एकांकी का उद्भव और विकास ➤ तौलिया : उपेन्द्रनाथ 'अशक' ➤ मीना कहा है : विष्णु प्रभाकर ➤ रीढ़ की हड्डी : जगदीश चंद्र माथुर ➤ ससंदर्भ व्याख्या

संदर्भ ग्रंथ :-

- ❖ राजपथ से जनपथ नाट्य शिल्पी शंकर शेष- डॉ.सुरेश गौतम, डॉ. वीणा गौतम
- ❖ डॉ. शंकरशेष का नाट्य साहित्य – डॉ. नीना शर्मा
- ❖ हिन्दी नाटकों में प्रयोग तत्व –विनयभूषण
- ❖ आधुनिक हिन्दी नाटक – डॉ. बच्चन सिंह
- ❖ समकालीन नाटक और रंगमंच डॉ. सनतकुमार व्यास
- ❖ हिन्दी नाटक उद्भव और विकास – डॉ. दशरथ ओझा
- ❖ आधुनिक हिन्दी नाटक – डॉ.बच्चन सिंह
- ❖ एकांकी और एकांकीकार – रामचरण महेन्द्र

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN303	
SUBJECT	भारतीय लोक साहित्य	40/100

<p>यूनिट:१</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ लोक साहित्य : अर्थ, परिभाषा , स्वरूप ➤ लोक साहित्य : विशेषताएँ / वैशिष्ट्य ➤ लोक साहित्य का इतिहास ➤ लोक संस्कृति : तत्व ➤ भारतीय लोकनाट्य : परिचय ➤ लोकनाट्य : अर्थ , परिभाषा ➤ लोकनाट्य : उद्भव एवं विकास ➤ लोकनाट्य : विशेषताएँ / वैशिष्ट्य ➤ लोकनाट्य : प्रकार <p>: ख्याल, माच, नाचा</p> <p>: नौटंकी. भवाई, तमाशा</p> <p>: रासलीला, रामलीला, कठपुतली</p>	<p>यूनिट:३</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ लोकवार्ता : अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, उत्पत्ति भरथरी , ढोलामारु, गोपीचंद ➤ लोककथा : अर्थ, परिभाषा, स्वरूप व्रतकथा, परिकथा, नागकथा, लोक अंधविश्वास एवं रूढियाँ
<p>यूनिट:२</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ हिन्दी नाटक एवं रंगमंच पर लोकनाट्य का प्रभाव ➤ आधुनिक लोकनाट्य के प्रभाव के कारण (सामाजिक एवं सांस्कृतिक) ➤ लोकनाट्य प्रभावित आधुनिक नाटकों का संक्षिप्त परिचय ➤ लोकगीत : अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, ➤ लोकगीत : प्रकार <p>: संस्कार संबंधित गीत, व्रत संबंधित गीत</p> <p>: श्रम संबंधित गीत, त्यौहार संबंधित गीत</p>	<p>यूनिट:४</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ लोककथा : अर्थ, परिभाषा, स्वरूप ➤ मुहावरे, लोककितियाँ, पहेलियाँ ➤ लोकगाथा : अर्थ, परिभाषा, स्वरूप, प्रकार

संदर्भ ग्रंथ : -

- ❖ लोक साहित्य : सिध्दांत और प्रयोग – डॉ. श्रीराम शर्मा, विनोद पुस्तक मंदिर, आगरा
- ❖ लोक साहित्य और संस्कृति – दिनेश्वर प्रसाद, जयभारती प्रकाशन, इलाहाबाद
- ❖ भारत में लोक साहित्य- डॉ. कृष्णदेव उपाध्याय, साहित्य भवन प्रा. लि. इलाहाबाद
- ❖ लोक साहित्य – द्विजराम यादव
- ❖ लोक साहित्य : डॉ. इन्दु यादव, साहित्य रत्नालय, गिलिश बाजार, कानपुर
- ❖ आधुनिक हिन्दी नाटकों में लोकनाट्यों का प्रभाव, डॉ. नीना शर्मा, प्रिज्म बुक्स, जयपुर
- ❖ लोकनाट्य परम्परा और प्रवृत्तियों, डॉ. महेन्द्र भानावत, बाफना प्रकाशन, जयपुर
- ❖ लोकगीत : स्वरूप एवं प्रकार – डॉ. हसमुख परमार – ब्रिक प्रकाशन – आनंद

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI	
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN304		
SUBJECT	हिन्दी भाषा एवं व्याकरण	40/100	

यूनिट:१ <ul style="list-style-type: none"> ➤ हिन्दी भाषा का विकास, स्वरूप और लक्षण ➤ हिन्दी भाषा के विभिन्न रूप – बोलचाल की भाषा, रचनात्मक भाषा, संपर्क भाषा, संचार भाषा ➤ हिन्दी भाषा की उपभाषाएँ और बोलियाँ ➤ भाषा की परिभाषा और विशेषताएँ ➤ हिन्दी भाषा का शब्दभंडार ➤ देवनागरी लिपि का विकासक्रम एवं विशेषताएँ 	यूनिट:३ <ul style="list-style-type: none"> ➤ संज्ञा की परिभाषा उसके भेद ➤ सर्वनाम की परिभाषा उसके भेद ➤ विशेषण की परिभाषा उसके भेद ➤ अव्यय की परिभाषा उसके भेद ➤ कारक की परिभाषा उसके भेद ➤ वाच्य की परिभाषा उसके भेद
यूनिट:२ <ul style="list-style-type: none"> ➤ ध्वनि परिवर्तन के कारण ➤ अर्थ परिवर्तन के कारण और दिशाएँ ➤ हिन्दी भाषा का मानकीकरण और आधुनिकीकरण ➤ खड़ीबोली का उद्भव और विकास ➤ हिन्दी ही उत्पत्ति ➤ पुरानी हिन्दी, अवहट्ट डिंगल 	यूनिट:४ <ul style="list-style-type: none"> ➤ हिन्दी वर्णों का वर्गीकरण ➤ वचन, लिंग ➤ समास ➤ विभक्ति ➤ कृदंत ➤ उपसर्ग ➤ प्रत्यय

संदर्भ ग्रंथ :

- ❖ हिन्दी भाषा – भोलानाथ तिवारी
- ❖ हिन्दी भाषा का उद्भव और विकास – उदयनारायण तिवारी
- ❖ हिन्दी भाषा का इतिहास – डॉ. धीरेन्द्र वर्मा
- ❖ हिन्दी भाषा का इतिहास – डॉ. रमेश तिवारी
- ❖ हिन्दी व्याकरण – पंडित कामताप्रसाद गुरु
- ❖ हिन्दी व्याकरण और रचना – डॉ. भोलानाथ तिवारी
- ❖ आधुनिक हिन्दी व्याकरण – डॉ. ना. नागप्पा
- ❖ हिन्दी रूप रचना – सं. आ. जयेन्द्र त्रिवेदी

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN305	
SUBJECT	भारतीय एवं पाश्चात्य साहित्य सिद्धांत, आलोचना और वाद	40/100

<p>यूनिट:१</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ काव्य लक्षण, काव्य हेतु, काव्य प्रयोजन, काव्य के प्रकार, काव्य गुण, काव्य दोष ➤ शब्द शक्ति – अभिधा, लक्षणा एवं व्यंजना शब्द शक्ति, अलंकार 	<p>यूनिट:३</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ पाश्चात्य काव्यशास्त्र का इतिहास ➤ प्राचीन काल, मध्यकाल, आधुनिक काल ➤ प्लेटो का अनुकरण सिद्धांत ➤ अरस्तु का विरेचन सिद्धांत ➤ अरस्तु का त्रासदी सिद्धांत ➤ त्रासदी, कामदी ➤ इलियट का परंपरा संबंधित सिद्धांत ➤ निर्व्यक्तिक्ता का सिद्धांत ➤ वडर्स वर्थ : काव्य की अवधारणा
<p>यूनिट:२</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ भरत का रस सूत्र, काव्य के विविध संप्रदायों का सामान्य परिचय, छंद ➤ हिन्दी आलोचक- आचार्य रामचंद्र शुक्ल, आ. नंददुलारे बाजपेयी, डॉ.शिवकुमार मिश्र 	<p>यूनिट:४</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ लोन्जाइनस : उदात्त का सिद्धांत ➤ कोलरिज का कल्पना सिद्धांत ➤ रिचर्ड्स का मनोवैज्ञानिक मूल्यवाद ➤ आभिजात्यवाद ➤ स्वच्छंदतावाद ➤ यथार्थवाद, आदर्शवाद ➤ बिम्ब, प्रतीक, मिथक ➤ काव्य में सत्यं, शिवम, सुंदरम

संदर्भ ग्रंथ :

- ❖ भारतीय काव्यशास्त्र – डॉ. भगीरथ मिश्र
- ❖ साहित्यलोचन डॉ.श्यामसुंदरदास
- ❖ काव्य के रूप – बाबू गुलाबराय
- ❖ काव्य प्रदीप – रामबिहारी शुक्ल
- ❖ काव्य परिचय – राजेन्द्रप्रसाद श्रीवास्तव
- ❖ द्विवेदीयुग और पंडितयुग की आलोचना – डॉ. अनिला मिश्रा
- ❖ डॉ. शिवकुमार मिश्र - भरतसिंह झाला
- ❖ पाश्चात्य काव्यशास्त्र के सिद्धांत – डॉ. शांतिस्वरूप गुप्त
- ❖ पाश्चात्य काव्यशास्त्र सिद्धांत और वाद – सं. डॉ. नगेन्द्र
- ❖ पाश्चात्य काव्यशास्त्र इतिहास, सिद्धांत और वाद – डॉ. भगीरथ मिश्र
- ❖ पाश्चात्य काव्यशास्त्र इतिहास – डॉ. तारकनाथ बाली
- ❖ भारतीय एवं पाश्चात्य काव्यशास्त्र – डॉ. तुलसीभाई पटेल
- ❖ मार्क्सवादी साहित्य चिंतन – डॉ. शिवकुमार मिश्र

CORE COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN306	
SUBJECT	भारतीय एवं पाश्चात्य साहित्य सिद्धांत, आलोचना और वाद	40/100

<p>यूनिट:१</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ पत्रकारिता का स्वरूप और प्रकार 	<p>यूनिट:३</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ प्रयोजनमूलक हिन्दी स्वरूप और व्यवहार क्षेत्र
---	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ समाचार का अर्थ, परिभाषा एवं प्राप्ति के साधन ➤ संवाददाता की योग्यताएँ ➤ संपादकीय विभाग (संपादक के प्रकार) ➤ समाचार की पृष्ठ सज्जा (ले आउट) ➤ शीर्षक – महत्व एवं प्रकार ➤ फीचर अर्थ, महत्व एवं प्रकार ➤ विज्ञापन का अर्थ महत्व एवं प्रकार ➤ साक्षात्कार का अर्थ एवं प्राविधि ➤ प्रूफ का अर्थ, प्रूफरीडर के गुण 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ राजभाषा हिन्दी की संवैधानिक स्थिति और गति ➤ संक्षेपण, प्रारूपण, टिप्पण
<p>यूनिट:२</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ कार्टून का महत्व ➤ रेडियो का महत्व, रेडियो कार्यक्रम के प्रकार ➤ दूरदर्शन का महत्व एवं कार्यक्रम के प्रकार ➤ इंटरनेट ➤ वीडियो ➤ विज्ञापन में केरियर, विज्ञापन बनाने की तकनीक ➤ फिल्म पटकथा, लेखन की प्राविधि ➤ टेलीविजन धारावाहिक लेखन की प्राविधि ➤ प्रेस फोटोग्राफी एवं उसके प्रकार ➤ स्तंभ लेखन की कला एवं विविध प्रकार 	<p>यूनिट:४</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ पत्राचार – कार्यालयीपत्र, व्यावहारिकपत्र, व्यावसायिकपत्र ➤ अनुवाद : स्वरूप एवं प्रकिया ➤ अनुवाद के प्रकार – कार्यालयी अनुवाद, वैज्ञानिक ➤ अनुवाद, तकनीकी अनुवाद, वाणिज्य अनुवाद

संदर्भ ग्रंथ :-

- ❖ पत्रकारिता एवं संपादन कला - एन.सी. पंत
- ❖ पत्र व्यवहार विक्रयकला विज्ञापन एवं बाजार समाचार- योगेन्द्र प्रसाद, शोभाचंद चिंतामणि
- ❖ संपादन कला – राजीव भानावत
- ❖ हिन्दी में मिडिया लेखन और अनुवाद- डॉ. रामगोपाल सिंह
- ❖ जन पत्रकारिता जन संचार एवं जन संपर्क- डॉ.सूर्यप्रकाश दीक्षित
- ❖ पत्रकारिता : परिवेश और प्रवृत्तियाँ- डॉ. पृथ्वीनाथ पाण्डेय
- ❖ जनसंचार जनसंपर्क एवं विज्ञापन – डॉ. सुजाता वर्मा, जी.पी.वर्मा
- ❖ दृश्य श्रव्य माध्यम लेखन – डॉ. डी. के राव
- ❖ प्रयोजनमूलक हिन्दी – विनोद गोदरे
- ❖ प्रयोजनमूलक हिन्दी सिद्धांत और प्रयोग – डॉ. दंगल झालटे
- ❖ प्रयोजनमूलक हिन्दी : विविध परिदृश्य डॉ. रमेशचंद्र त्रिपाठी, डॉ. पवन अग्रवाल
- ❖ प्रयोजनमूलक हिन्दी – बलजिंदर रंधावा , कैशल पाण्डेय
- ❖ प्रयोजनमूलक हिन्दी व्याकरण एवं पत्रलेखन – डॉ. नाथूराम देसाई
- ❖ व्यावहारिक हिन्दी – डॉ. माखनलाल शर्मा
- ❖ प्रशासनिक हिन्दी – पुष्पाकुमारी व्यावसायिक हिन्दी – डॉ. पुष्कर सिंह

SKILL ENCHMENT COURSE SUBJECT		(A) HINDI
TY B.A. EXTERNAL	TYBAHIN300	
SUBJECT	रचनात्मक लेखन, सैद्धांतिक पक्ष एवं व्यावहारिक पक्ष	40/100

<p>यूनिट:१</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ कथ्यमूलक चर्चा ➤ रचना का उद्देश्य ➤ स्वांत : सुखाय ➤ यश – अर्थ कामना ➤ सामाजिक परिवर्तन ➤ रचना एवं पाठक ➤ विषय वस्तु का चयन (निर्धारण का तात्पर्य) ➤ लेखन का आरंभ ➤ रचना की पकड़ ➤ विभिन्न विधाओं में आरंभ ➤ (कविता, कहानी, नाटक) 	<p>यूनिट:३</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ कविता की रचना प्रक्रिया ➤ सरोजस्मृति (निराला) ➤ मोचीराम (मुक्तिबोध) ➤ कविता का आरंभ ➤ कविता का अंत ➤ कविता की प्रासंगिकता ➤ कहानी की रचना प्रक्रिया ➤ कफन (प्रेमचंद) ➤ यही सच है (मन्नू भंडारी) ➤ कहानी का आरंभ ➤ कहानी का अंत ➤ कहानी की प्रासंगिकता
<p>यूनिट:२</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ रचना का विकास ➤ विभिन्न विधाओं के संदर्भ में ➤ कथा साहित्य और नाटक के संदर्भ में ➤ निबंध, कविता ➤ रूप निर्धारण ➤ रूप और अंतवस्तु ➤ रूप क्या है ➤ भाषा और रचना ➤ भाषा और समय ➤ भाषा और विचार ➤ भाषा और लेखकीय व्यक्तित्व 	<p>यूनिट:४</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ नाटक की रचना प्रक्रिया ➤ अंधेर नगरी (भारतेन्दु हरिश्चंद्र) ➤ नाटक का आरंभ ➤ नाटक का अंत ➤ नाटक का उद्देश्य ➤ नाटक का योग्यता ➤ नाटक का आरंभ ➤ उपन्यास की रचना प्रक्रिया ➤ त्यागपत्र (जैनेन्द्रकुमार) ➤ उपन्यास का आरंभ ➤ उपन्यास का अंत ➤ उपन्यास का उद्देश्य ➤ शीर्षक की योग्यता

संदर्भ ग्रंथ :-

- ❖ डॉ. नामवरसिंह : कविता के नये प्रतिमान, राजकमल प्रकाशन, प्रा. लि. नई दिल्ली
- ❖ डॉ. रामविलास शर्मा : आस्था और सौंदर्य, राजकमल प्रकाशन, प्रा. लि. नई दिल्ली
- ❖ कविता की पड़ताल : डॉ. शिवप्रसाद शुक्ल, विद्या प्रकाशन
- ❖ हिन्दी साहित्य में युगीनबोध, सं. डॉ. शैलजा भारद्वाज, विद्या प्रकाशन
- ❖ नये साहित्य का सौंदर्य शास्त्र, ले. गजानन माधव मुक्तिबोध, राधाकृष्ण प्रकाशन, दिल्ली.

CORE COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE	
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN301		
SUBJECT	Vedantsar of Sadanand Sarsvati and Isha-Ken Upanishada	40/100	
<p>Objective of Course :- This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. It also intends to give an elementary understanding of Indian philosophy and to enable students to handle philosophical text in Sanskrit easily. Specially students know about Prakarangrath of Vedanta Darshana.</p>			

Unit-1	General Introduction of Vedant Darshana Life, Date & works of Sadananda
Unit-2	Adhyay – 01 and 02 Translation with explanation Reference to the context Short Notes, General Question on Subject Matter
Unit-3	Adhyay – 03 and 04 Translation with explanation Reference to the context Short Notes, General Questions on Subject Matter
Unit-4	Adhyay – 05 and 06 Translation with explanation Reference to the context Short Notes, General Questions on Subject Matter
Objective of Course :- This course on vedic literature aims to introduce various types of Upanishada. Students will also be able to read Upanishad where primary Vedanta-view is propounded.	
Unit-5	History of Upanishada General Introduction of Upanishadas
Unit-6	Kenopanishada Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter
Unit-7	Kenopanishada Translation with explanation Reference to the context, Short Notes and Subject Matter
Unit-8	Ishopanishada Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter

Reference Books:

- Vedantasar, Dr.P.C.Dave, Sarasvati Pustak Bhandar, Ahmedabad.
- Vedantasar, Dr.Jitendra Desai , Paarshv Publications , Ahmedabad.
- Bhāratīya Darśana Kī Pramukha Samasyāe, Bhartiya, Mahesh ,Ghaziabad.
- Introduction to Indian Philosophy, Chatterjee, S. C. & D. M. Datta, Calcutta University, Calcutta,(Hindi Translation
- Indian Philosophy, Radhakrishnan, S. Oxford University Press, Delhi, 1990.
- Some Fundamental Problems in Indian Philosophy, Raja, Kuhn MLBD, Delhi,
- Rishi, Uma Shankar (Ed.), Sarva-Darshana_Samgraha, Chowkhamba Vidyabhawan, Varansi.
- Ishopanishad , Sastusahitya, Ahmedabad.
- Kenopanishad, Dr.Aruna Bhatt, Sarasvati Pustak Bhandar, Ahmedabad.
- Kenopanishad, Dr. Vasudev Pathak, & Dr. Manubhai Pathaka, Parshv Publication, Ahmedabad .
- Upanishad with Shankarbhaskar, Gitapress Gorakhpur , Sa. 2065
- Ekadash Upanishad, Sastusahitya Vardhak Karyalay, Sa.2059
- Upanishadonu Tatvachintan, Paul Deussen, Translation by Ramkrishna Vyas, Published by Sanskrit Sahitya Academy, Gandhinagar, 2010
- Upanishad Kathao, Mrudula Marfatiya, Parshva Publication , Ahmedabad, 2010
- ShriUpanishado , Pujiyapaad Maharaj Naththulal Sharma Pranit Tatparydipika Gujarati Tika sahit, Mumbai.
- Upanishad-Vidya, Shree Bhanadev, Pravina Pustaka Bhandar, Rajakot.
- Upanishad Navanit, Shri Swami Shivananad, Trans. Shri Viththalbhai Bhatt, Shri Shivanand Sahitya Prasar Samiti , Ahmedabad.

CORE COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN302	
SUBJECT	Tarksangrah of Annam bhatt and Sankhyakarika	40/100
Objective of Course :- This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. It also intends to give an elementary understanding of Indian philosophy and to enable students to handle philosophical in Sanskrit easily. Specially students can know about Prakaranganth of Nyayvaisheshik Darshana.		
Unit-1	General Introduction of Nyaya & vaishesik Darshan Life, Time and Works of Annambhatt	
Unit-2	Tarksangrah 1 to 25 Vibhag Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	
Unit-3	Tarksangrah 26 to 50 Vibhag Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	
Unit-4	Tarksangrah 51 to 81 Vibhag Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	
Objective of Course :- This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Indian philosophy. It also intends to give an elementary understanding of Indian philosophy and to enable students to handle philosophical concept in Sanskrit easily. Students can also know about the 'prakarangrath' of sankhya Darshan.		
Unit-5	History of Sankhyadarsan, Iswarkrishna -Life, Date and Works	
Unit-6	(1 to 24 Karika) Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	
Unit-7	(25 to 48 Karika) Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	
Unit-8	(49 to 72 Karika) Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Subject Matter	

Reference Books:

- Tarksangrahm, Ed.Dr. Jitendra Jetali , Dr Vasanta Parikha, Sarasvati Pustak Bhandar , Ahmedabad
- Tarksangrahm, Ed.Dr.Lkashmesh Joshi , Parshav Publications , Ahmedabad.
- Nyaya-Vaisheshik Darshan, Gujarat University Granth Nirmana Board, Ahmedabad.
- Indian Philosophy,Radhakrishnan, S. Oxford University Press, Delhi, 1990
- Some Fundamental Problems in Indian Philosophy, Raja, Kuhnan MLBD, Delhi,
- Sarva-Darshana Samgraha, Rishi, Uma Shankar (Ed.), Chowkhamba Vidyabhawan, Varansi.
- સાંખ્યકારિકા, ડૉ. જીતેન્દ્ર જેટલી, ડૉ. વસંત પરીખ, સરસ્વતી પ્રકાશન, અમદાવાદ
- સાંખ્યકારિકા, ડૉ. જીતેન્દ્ર દેસાઈ, પાર્શ્વ પ્રકાશન , અમદાવાદ.
- સાંખ્ય-યોગ (ષડ્દર્શન – પ્રથમ ખંડ), શ્રી નગીન શાહ, ગુજરાત યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
- ભારતીય દર્શન, ડૉ. સી.વી. રાવલ . પ્રજ્ઞા પ્રકાશન, અમદાવાદ
- ભારતીય દર્શન, રાધાકૃષ્ણ સર્વપલ્લી, રાજપાલ ઍંડ સન્સ, દિલ્લી, પ્રથમ સંસ્કરણ,૧૯૬૯
- ભારતીય દર્શન સરલ પરિચય, કૃષ્ણકુમાર દીક્ષિત , રાજકમલ પ્રકાશન, દિલ્લી.
- ભારતીયદર્શન का इतिहास, (१ से ५) एस.एन. दासगुप्ता, राजस्थान हिन्दी ग्रंथ अकादमी, जयपुर, १९७५

CORE COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN303	
SUBJECT	Bhashavigyan, Sangyaprakranm of Bhattoji Dikshita and Karakprakaran of Bhattoji Dikshita	40/100

Objective of Course :- This course aims to get the students acquainted with the basic approach to study Sanskrit Linguistics, Phonetics of Sanskrit language.

Unit-1

- Bhasani paribhasa ane Bhashani Visheshta
- Bhasa ni utpati- vividha mato,
- Bhasavijnan: Vyakhya,
- Bhashanu Karyaksetra, Bhashana Abhyasnu mahatv
- Bhasavijnanni Adhyayani paddhatti-pranaliyo
- Bhashanu Akrutimulak Vargikaraan

Unit-2

- Bharopiya Bhasa parivarno samanya parichay
- Bhasa ane vak ma bheda,
- Dhvani Parivartanna karano,
- Arth Parivartanna Karano ane Dishao
- Vakya na Prakaro

Unit-3 Sangya Prakaranm - Sutra - 1 to 14

Unit-4 Sangyaprakarnm – Sutra - 15 to 33

Objective of Course :- This course aims to get the students to know the basis of Sanskrit Grammar. Especially they can know about a Vrutigranth- Karakprakran' of Bhattoji Dikshit.which is written on Panni's 'Ashtyadhyayi. Students can learn to use of 'Vibhaktis' in Sentence Construction.

Unit-5 General Introduction of Karak and Sanskrit Vakyaana, Karak chakra, Karakprakaran (Sutra : 532 to 544)
Translation with explanation Reference to the context, Short Notes, General Questions on the Subject Matter

Unit-6 Karakprakaran (Sutra : 559 to 585)
Translation with explanation Reference to the context, Short Notes, General Questions on the Subject Matter

Unit-7 Karakprakaran (Sutra : 586 to 595, 606 to 608)
Translation with explanation Reference to the context Short Notes, General Questions on the Subject Matter

Unit-8 Karakprakaran (Sutra : 623 to 627, 632 to 639)
Translation with explanation Reference to the context Short Notes, General Questions on the Subject Matter

Reference Books:

- तुलनात्मकभाषाविज्ञान, भोलानाथ तिवारी, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
- भाषाविज्ञान, भोलानाथ तिवारी, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली
- भाषाविज्ञान, डॉ. अनुज प्रताप सिंघ, नमन प्रकाशन, दिल्ली २००५
- संस्कृत भाषाविज्ञानની ભૂમિકા, ડૉ.આર.જે.જોશી, પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ.
- ભાષાશાસ્ત્ર અને પરિચય , પ્રો. વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, ૨૦૦૭
- Sanskrit Language, burrow, T., (also trans.into hindi by Bholashankar Vyas), Chaukhamba Vidyabhawan, varansi.
- The Cambridge Encyclopedia of Language, Crystal, David, Cambridge, 1997
- Linguistic Introduction to Sanskrit, B.K Ghosh, Sanskrit Pustak Bandar, Ahmedabad.
- સંજ્ઞાપ્રકરણ , પ્રો. વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર.
- કારકપ્રકરણમ, સંપા. વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર,અમદાવાદ
- કારક વિચાર , ડૉ. હર્ષદેવ માધવ , પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN304	
SUBJECT	Abhinavvaidikpathavali and Stotrashahity Parichay-Sankaracharya & Shivmahima Stotra of Pushdanta	40/100

Objective of Course :- This course aims to get the students acquainted with the journey of Various Suktas of Rigveda.		
Unit-1 -	- Rigvedno Parichay tatha tema aavta vividh Suktono - Agni Sukta (1:1), Purush Sukta(10:90) - Nadi-Vishvamitr Samavad Sukta (3:3)	
Unit-2	- Parjanya Sukta(5:83), Aksh Sukta(10:34), - Pururava –Urvashi Samvad Sukta (10:95)	
Unit-3	- Varun Sukta (7:86), Hiranyagarbha Sukta (10:121) - Vag Sukta (10:125), Usha Sukta (5:80)	
Unit-4	- Indra Sukta (2:12), Nasadiya Sukta (10:129) Bhikshu Sukta (Danstuti Sukta) (10:117)	
Objective of Course :- This course aims to get the students to know the ‘Stotrsahitya’ and Philosophy of Stotra of Aadi Sankaracharya, they learn about ‘Shivmahimn Stotra’ of lord Shiva.		
Unit-5	General Introduction of Stotra sahitya - Life and Work of Shankaracharya - Harimide Stotra, Anandlahari, Kanakadhara, Charpatpanjrika Stotra, Daxinamurti Stotra,	
Unit-6	Introduction of Author of Shivmahimnstotra Short Notes and General questions subject	Matter
	ShivmahimnStotra – Verses (Shlokas) : 1 to 14 Translation, Short Notes and Subject Matter	
Unit-7	ShivmahimnStotra – Verses (Shlokas) : 15 to 28 Translation, Short Notes and Subject Matter	
Unit-8	ShivmahimnStotra – Verses (Shlokas) : 29 to 43 Translation, Short Notes and Subject Matter	

Reference Books :-

- અભિનવવૈદિકપાઠાવલી, સંપાદક: ડૉ.વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર , અમદાવાદ
- વૈદિક – સૂક્તસંગ્રહ : સંપાદક: ડૉ.વસંતકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર , અમદાવાદ,2005
- સ્તોત્રચિંતામણિ , ડૉ. ધીરજરામ પંડ્યા, સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, મુંબઈ,૨૦૦૮
- સંસ્કૃતસ્તોત્ર કાવ્ય, ડૉ. મણિલાલ પ્રજાપતિ, શ્રી દ્વારકાધીશ સંસ્કૃત અકાદમી, દ્વારકા, ૧૯૭૮
- શિવમહિમ્નસ્તોત્ર આંતર સમજ, નટવરલાલ યાજ્ઞિક, મહર્ષિ વેદવિજ્ઞાન અકાદમી,૧૯૮૬
- સ્તોત્રસંગ્રહ, શ્રી ગિરજાશંકર શાસ્ત્રી, સસ્તું સાહિત્યવર્ધક કાર્યાલય, અમદાવાદ, ૧૯૮૦
- સ્તોત્રસહિતા , પુજલાલ, શ્રી અરવિંદ આશ્રમ, પોંડિચેરી.
- શિવમહિમ્નસ્તોત્ર, ડૉ.જગદીશ જોશી, પાર્શ્વ પ્રકાશન , ૨૦૦૩
- શંકરાચાર્યસ્તોત્ર સંગ્રહ, ડૉ. વિપુલ શ્રીમાળી.

CORE COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN305	
SUBJECT	Pratigyayaugandhrayanam of Bhasa & Shrimadbhagvad Geeta of Maharshi Vyasa	40/100

Objective of Course	The purpose of this course is to introduce and bring out features of Classical Sanskrit Drama.
Unit-1 (Act -1)	-Life, Time and Works of Bhasa -Plot Construction Change and Made by Bhasa -Bhasa Samasya Translition with explanation Reference to the Context, Short Notes and Long Questions
Unit-2 (Act -2)	Translation with explanation Reference to the Context, Short Notes and Long Questions
Unit-3 (Act-3)	Translation with explanation Reference to the Context, Short Notes and Long Questions
Unit-4 (Act-4)	Translation with explanation Reference to the Context, Short Notes and Long Questions
Objective of Course	The purpose of this course is to introduce and bring out features of Sheimd bhagbadgeeta.
Unit-5	Bhagvadgeetanu Shirshak tatha Samanya Parichay. Adhyaya – 1, Adhyaya – 2 Adhyaya– 3 Translation with explanation,Short Notes and Long Questions
Unit-6	Adhyaya - 4, Adhyaya -5 Adhyaya -6, Adhyaya -7 Adhyaya – 8 Translation with explanation,Short Notes and Long Questions
Unit-7	Adhyaya - 9, Adhyaya -10 Adhyaya -11, Adhyaya -12 Adhyaya -13 Translation with explanation,Short Notes and Long Questions
Unit-8	Adhyaya -14, Adhyaya -15, Adhyaya -16, Adhyaya -17, Adhyaya -18 Translation with explanation,Short Notes and Long Questions

Reference Books:

- प्रतिज्ञायौगन्धरायणम, व्याख्याकारः श्री प. कपिलदेवगिरि, चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
- संस्कृत नाटकोन्नो परिचय, डॉ. तपस्वी नान्डी, युनिवर्सिटी ग्रंथ बोर्ड, गांधीनगर
- संस्कृत साहित्य का इतिहास, आर्चाय बलदेव उपाध्याय चौखम्बा विद्याभवन, वाराणसी
- Bhasha ek adhyayana, Dr. Shanti Kumar pandya, Pashva Publication, Ahmedabad
- Bhasha ek adhyayana, Archaya Baldev Upadhyaya, Chaukhmba Vidya Bhavan, Varansi
- श्रीमद्भगवद्गीता, शंकारचार्य भाष्य सहित, गीताप्रेस गोरखपुर |
- श्रीमद्भगवद्गीता, मधुसूदनसरस्वतीकृत, गूढाथादीपिका संस्कृतटीका तथा प्रणतिभाभाष्यसहित |
- श्रीमद्भगवद्गीता, व्याख्याकार – मदनमोहन अग्रवाल, चौखम्बा संस्कृत प्रणतष्ठन, वाराणसी, १९९४
- श्रीमद्भगवद्गीता, एस. राधाकृष्णन कृत व्याख्या का हिन्दी अनुवाद, राजपाल एण्डसन्स, दिल्ली, १९६९
- श्रीमद्भगवद्गीता, सुहासबेन जाला

CORE COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN306	
SUBJECT	Sanskrit vyakarana (Subant, Tigant, Krudant, Sandhi) & Arthavbodh and Naishidhcharitam – (Prathm Sarga) of Shreeharsh	40/100

Objective of Course :- This course aims to get the students to know the basics of Sanskrit Grammar, including rule of Subant, Tigant, Sandhi, Krudant, and basics Pāṇinian grammar.

Unit-1 General Introduction of Grammar & Importance of Grammar
- **Subant** (Nampad, Sarvnam),

Unit-2 - Tigant:- (Gana-1,2,4,6,8,10)
(Vartmankal, Hyastan Bhutkal, Agnyarth, Bhavishyakala)

Unit-3 - Sandhi:- (Svara, Vyanjana, Visarga)

Unit-4 - Krudant:-
(Vartamana, Hetvarth krudant, Sambandhak Bhutkrudant, Vidhyrth krudata) & - **Arthavbodha**

Objective of Course :- This course aims to acquaint students most famous Epic of Sanskrit literature, by the most famous Sanskrit writer Shreeharsh

Unit-5 - Origin and development of Mahakavya
- Life, Date & Work of Shreeharsh
- Plot construction & change made by Shreeharsh
- Style of Shreeharsh
- Characteristics of Naishdhiyacharitam
- Shlokas: 1 to 25

Unit-6 - Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Long questions
- Shlokas: 26 to 65

Unit-7 - Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Long questions
- Shlokas: 66 to 105

Unit-8 - Translation with explanation Reference to the context Short Notes and Long questions
- Shlokas: 106 to 145

Reference Books:

- Vakyavyavahar, Vempati Kutumb Shastri, Rastiya Sanskrit Sansthan, New Dehli, 2003.
- Sanskrit-Vyavahara -sahstri, Sanskrit Bharti, 11/B, Amarkunj, Dr.Hedgevar marg, Kankariya, Karnavati.2001.
- Sanskrit vak-Vyavahara, Dr.Harshdev Madhav and Shruti Harshdev, Parshva Publication, Ahmedabad, 2003.
- Brahad Anuvadchandrika, Chakradhar Nautiyal Shastri, Motilal Banarasidas, Delhi Varanashi, Patana, 1962
- Sanskrit Vakya-rachana Kaumudi, Dr.Vishvanath G. Shastri, Parshva Publication, Ahmedabad, 2006.
- Anuvad Chandrika, Dr. C. L. Shastri, Parshva Publication, A'bad
- संस्कृत वाक्यसंरचना, डॉ. वसंतकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड
- संस्कृत व्याकरण प्रबोधिनी, प्रा. नर्मदा रावल, पार्श्व पब्लिकेशन, अमदावाड
- संधि અને સમાસ –વિચાર, ડૉ. હર્ષદેવ માધવ, પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ.
- नैषधमहाकाव्यम : व्याख्याकार –चौखम्बा अमरभारती प्रकाशन, वाराणसी
- बृहत्त्रयी- एक तुलनात्मक अध्ययन, डॉ. सुषमा कुलश्रेतु, ईस्टन बुक लिंकस, दिल्ली
- संस्कृत महाकाव्य की परंपरा- डॉ. केशवराव मुसलगाँवकर, चौखम्बा संस्कृत सीरीज ऑफिस, वाराणसी
- संस्कृत महाकाव्य : डॉ. वसंतकुमार भट्ट, सरस्वती पुस्तक भंडार, अमदावाड

SKILL ENHANCEMENT COURSE SUBJECT		(E) SANSKRIT LITERATURE
S.Y B.A. EXTERNAL	SYBASAN300	
SUBJECT	Mruchhakatikam (Anka :1 to 10) Shudrak and Nibandh	40/100

Objective of Course :- This course aims to get the students to know the basics of Sanskrit Grammar, including rule of Subant, Tigant, Sandhi, Krudant, and Basics Paninian Grammar.	
Unit-1	- General Introduction - Natak & life, Date and Work of Sudrak, - Mruchhakatikam as Prakarana, - Title of Mruchhakatikam - Anka – 01 & 02
Unit-2	Anka – 03 , 04 ,05 Short Notes, General Questions on Subject Matter
Unit-3	Anka – 06, 07, 08 Short Notes, General Questions on Subject Matter
Unit-4	Anka – 09& 10 Short Notes, General Questions on Subject Matter
Objective of Course - Propose of this course is to get acquainted student with the compositions on various subjects of 'Sanskrit Vangamaya'.	
Unit-5	- Mahabharatma nirupit Jivanmulyo - Panchmahakavya nu nirupan - Kavi Bhavbhutinu Sarjan Sanskri Urmikavyo
Unit-6	- Vaidik Dharmnu Svarupa - Upanishadonu Tatvgyan - Dharmshastroma Nirupit Samajvyavstha - Sanskrit Sahityama Ekanki Rupako
Unit-7	- Bhartiya Darshnono Parichay - Bharatiy Darshanoma Moksh Vichr - Bhartiya Darshanma Aatmtatv Nirupan - Bhartiya Darshanma Pramana Vichara
Unit-8	- Paniniya Sanskrit Vyakaran Parampara - Sanskrit Natakoma Hashya Ras Nirupan - Sanskrit Natakoma Karuna Ras Nirupan - Sanskrit Kavya Sahityama Gujaratanu Pradan

Reference Books:

- मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्, कम डॉ.सी.अल शास्त्री, पार्थ प्रकाशन, अमदावाए
- मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्, मृच्छकटिकम् डॉ. अंधरा नांटी, महाजन पब्लिशिंग हाउस, अमदावाए १८५८
- मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्, डॉ. विजय पंड्या, संस्कृत सेवा समिति, अमदावाए, १८८१
- मृच्छकटिकम् मृच्छकटिकम्, डॉ. रंगेय राधव, राजपाल अन्ड सन्स, दिल्ली.
- संस्कृतनिबंध पारिजात, डॉ. जितेन्द्र देसाई, सरस्वतीपुस्तक भंडार, अमदावाए
- प्रशिष्ट संस्कृत साहित्यनो इतिहास, डॉ. अमृत अेम. उपाध्याय, युनिवर्सिटी ग्रंथ निर्माण बोर्ड, अमदावाए, १८७५
- संस्कृत साहित्यका इतिहास, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा मंदिर, वाराणसी, १९६८
- भारतीय दर्शन, आचार्य बलदेव उपाध्याय, शारदा मंदिर, वाराणसी, १९७१
- उपनिषद् दर्शनका रचनात्मक सर्वेक्षण, श्री रान्ना दे रामचन्द्र, रमानन्द तिवारी, राजस्थान हिन्दी ग्रंथ अकादमी, जयपुर १९७१
- Upanishadonu Tatvachintan, Paul Deussen, Translation by Ramkrishna Vyas, Published by Sanskrit Sahitya Academy, Gandhinagar, 2010
- धर्मशास्त्र का इतिहास, डॉ. पी.सी.काणे, अनु.अर्जुन चोबे, हिन्दी समिति लखनऊ, १९००
- **History of Sanskrit Literature, also Hindi Translation, A.B Keith, MLBD, Delhi, ८ हिन्दी अनुवाद मंगलदेव शास्त्री, मोतीलाल बनारसीदास, दिल्ली**